

Menoja testamentin valvonnasta y. m. Arthur Söderholmin asianajotoimistolle osoitettiin¹⁾ maksettavaksi 6,835: 88 markkaa kaupungin etujen valvonnasta neiti A. Uhlénin testamenttiin nähden, ja oli tästä määrästä 4,000 markkaa maksettava rahatoimikamarin asiamiesosaston tarverahojen tililtä ja loput kamarin vuoden 1923 käyttövaroista.

Obligatioiden poistaminen kirjoista. Rahatoimikamari anoi, että eräät A. F. Laurellin rahastolle, F. J. von Beckerin rahastolle ja M. J. Herzensteinin rahastolle kuuluvat venäläiset ja saksalaiset obligatiot saisi poistaa²⁾ kirjoista, mutta rahatoimikamari päätti²⁾, että ne oli pidettävä kirjoissa 1 markan arvoisina.

C. Muut asiat.

Rahatoimikamarin kokoukset y. m. Rahatoimikamari päätti³⁾:

1) että kamarin varsinaiset kokoukset pidettäisiin joka tiistai klo 7 ip. tai pyhän sattuessa lähinnä seuraavana arkipäivänä samaan aikaan sekä ylimääräiset kokoukset tarpeen vaatiessa perjantaisin, samoin klo 7 ip.;

2) että kamarin jaoston kokoukset pidettäisiin keskiviikkoisin klo 4 ip., mutta että asianomainen jaosto olisi oikeutettu muuttamaan määräpäivää ja aikaa;

3) että jaostoon kuuluisivat seuraavat henkilöt: tammi—huhtikuussa herrat Björkenheim ja Heinonen, touko—elokuussa herrat Grotenfelt ja Widenius sekä syys—joulukuussa herrat Holma ja Virta; herra Björkenheimin varamiehenä toimisi herra Grotenfelt ja päivästoin, herra Wideniuksen varamiehenä herra Holma ja päivästoin, sekä herra Heinosen varamiehenä herra Virta ja päivästoin.

4) että kaupunginjohtajan ja sihteerien tuli olla yleisön tavattavissa klo 1—3 ip. sekä notaarin ja asiamiehen klo 10 ap.—3 ip.; sekä

5) että kamarin kuulutukset ja ilmoitukset julkaistaisiin ainoastaan sanomalehdissä Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Suomen sosialidemokraatti ja Uusi Suomi.

Kesällä rahatoimikamarin jaoston tuli⁴⁾ kokoontua tiistaisin klo 6 ip.

Rahatoimikamari päätti⁵⁾, että kamarin kanslia ja konttori pidettäisiin suljettuina pääsiäislauantaina, että kaikki kamarin alaiset laitokset pidettäisiin suljettuina juhannusaattona ja että kaupungin virastot pidettäisiin suljettuina lauantaina joulukuun 27 p:nä.

Kaupunginkassan vuosineljännestartuksessa tuli⁶⁾ kaupunginjohtajan olla saapuvilla rahatoimikamarin edustajana.

Vakuusasiakirjain tarkastus. Kaupungin vakuusasiakirjoja tarkasteltaessa rahatoimikamari eräissä tapauksissa päätti⁷⁾ ryhtyä kaupungin oikeuden valvomista tarkoitaviin toimenpiteisiin.

Ratkaisemattomia asioita. Esiteltäessä laadittua luetteloa rahatoimikamariin saapuneista, tammikuun 1 p:nä ratkaisematta olevista asioista rahatoimikamari päätti⁸⁾ poistaa diarista eräitä asioita, jotka jo oli ratkaistu tai joilla ei

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. tammik. 13 §. — ²⁾ S:n 8 p. tammik. 18 §. — ³⁾ S:n 4 p. tammik. 2 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. toukok. 878 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 16 p. huhtik. 1,413 §, 17 p. kesäk. 2,120 § ja 18 p. jouluk. 4,425 §. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. tammik. 3 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. toukok. 765 §, 23 p. toukok. 829 §, 22 p. jouluk. 1,767 § ja 23 p. jouluk. 1,782 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 376 §.

enää ollut merkitystä, m. m. kaupunginasemakaavatoimikunnan vuonna 1910 lähettämän esityksen liikenneväylän rakentamisesta Töölöstä rautatienasemalle ja kamarissa vuonna 1918 vireille pannun ehdotuksen Suomenlinnan linnoitusalueen hankkimisesta kaupungille; kehoittaa Oulunkylän kuntaa määrääjän kuluessa ilmoittamaan, hyväksyikö se rakennuskonttorin laatiman Oulunkylän huvilayhteiskunnan rakennusjärjestysehdotuksen, koska kamari muussa tapauksessa aikoi tehdä kaupunginvaltuustolle ehdotuksen sen noudattamisesta mikäli se koski kaupungille kuuluvia alueita ¹⁾; kehoittaa sosialilautakuntaa kiirehtimään lausunnon antamista ehdotuksesta, että rakennustontit vastedes ainoastaan vuokrattaisiin; kiirehtiä eräiden muiden lausuntojen antamista, joita oli pyydetty kaupungin hallituksilta ja lautakunnilta; kehoittaa kamarin kansliaa ottamaan uudelleen käsiteltäväkseen kysymyksen professori M. J. Herzensteinin haudan hoidosta; kehoittaa kansanpuistojen valvojaa uudelleen antamaan kamarille vuosikertomuksensa vuodelta 1922, koska aikaisemmin annettu kertomus oli hävinnyt sekä antaa kansliallensa toimeksi kiirehtiä kamarin asettamain komiteain työtä ja määrätä ajan, jonka kuluessa niiden oli jätettävä lausuntonsa.

Konttoritarvikkeiden osto. Kaupungin virastot ja laitokset oikeutettiin ²⁾ ostamaan määrätyt konttoritarvikkeet neljästä liikkeestä, joiden kanssa oli tehtävä sopimus hinnoista ja hankintaehdoista. Erikoistarvikkeet sai jokainen virasto ostaa sieltä, mistä se sai ne edullisimmin. Edelleen päätettiin, että rahatoimikamarin kanslia vastedeskin pitäisi pienehköä varastoa, josta laitokset tarvittaessa saisivat lyijykyniä ja virallista paperia, sekä hankkisi kirjekuoria ja hiilipaperia koko kaupunginhallinnon tarpeiksi.

Kaupunkien keskushallinnon uudistaminen. Suomen kaupunkiliitolle pyynnöstä annetussa lausunnossa kaupunkien keskushallinnon uudistamista koskevasta ehdotuksesta rahatoimikamari päätti ³⁾ lausua, että se katsoi ehdotuksen soveltuvan asiaa koskevan lainsäädännön pohjaksi.

Omakotialueiden rakennustarkastus. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ maistraatille esittää, että sosialilautakunnan lisäksi myöskin rakennustarkastuskonttori määrättäisiin valvomaan omakotialueiden rakennustoimintaa.

Kaupungin rakennusten liputtaminen. Rahatoimikamari päätti ⁵⁾, että kaupungin rakennusten tuli liputtaa seuraavina päivinä:

helmikuun 5:ntenä, Runeberginpäivänä,

» 28:ntena, Kalevalanpäivänä,

huhtikuun 12:ntena, Helsingin vapautuksen vuosipäivänä,

toukokuun 12:ntena, Snellmaninpäivänä,

» 16:ntena, armeijan lippujuhlapäivänä,

joulukuun 6:ntena, itsenäisyydenpäivänä.

Asuntopula ja vuokrasäännöstely. Sosialiministeriö oli lähettänyt rahatoimikamarille kiertokirjelmän kehoittaen kamaria lähettämään vastauksen kyselykaavakkeeseen, jossa kahdeksassa kohdassa pyydettiin tietoja asuntopulasta sekä lausuntoa vuokrasäännöstelyn mahdollisesta jatkamisesta kesäkuun 1 p:n jälkeen. Rahatoimikamari, joka oli hankkinut asiasta sosialilautakunnan, vuokrantarkkailulautakunnan ja asuntotarkastajan lausunnot, päätti ⁶⁾ lähettää sille saapuneet lausunnot ministeriölle, minkä lisäksi kamari omasta puolestaan esitti pääpiirtein seuraavaa:

että asuntopula oli kireä, varsinkin pieniin ja keskikokoisiin asuntoihin nähden;

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 215. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. tammik. 5 §. — ³⁾ S:n 14 p. maalisk. 380 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. toukok. 804 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 14 p. kesäk. 1,753 §. —

⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 15 p. tammik. 68 §.

että niiden perheiden luku, jotka olivat vailla tyydyttävää asuntoa, voitiin arvioida n. 2,000:ksi;

että niiden perheiden lukumäärää, jotka olivat kokonaan vailla asuntoa, ei voinut arvioida, koska useat niistä asuivat hajallaan eri paikoissa kaupunkia ja osa oli luettu edellisessä kohdassa mainittuun lukuun;

että kaupunki oli järjestänyt hätäasuntoja Suvilahden kasarmiin, Suomenlinnaan, Harakan saareen, kolera-parakkeihin sekä entisiin Hermannin lentoparakkeihin, jotka olivat erittäin sopimattomat lähän tarkoitukseen, ja että näissä asunnoissa tätä nykyä asui 243 perhettä;

että asuntopula, varsinkin suurempiin asuntoihin nähden, oli lievempi kuin marraskuussa 1922, mikä johtui vuoden 1923 verraten vilkkaasta rakennustoiminnasta; kuitenkin asuntotuotanto tuskin oli ollut riittävä tyydyttämään vuoden varrella syntyneiden uusien talouksien pienasantotarvetta, ja kun se, kaupungin itsensä harjoittamaa lukuun ottamatta, miltei yksinomaan oli kohdistunut osakehuoneistoihin ja n. s. omiin koteihin, oli pula pikemminkin kärjistynyt niille, jotka eivät kyenneet saamaan kokoon riittävästä pääomasta asunnon hankkimiseksi;

että jos kohtuuttomien vuokrien vaatimisesta tammikuun 4 p:nä 1923 annettu laki lakkaisi olemasta voimassa kesäkuun 1 p:nä, oli tarjona vaara, että olot asuntomarkkinoilla ainakin joksikin aikaa huonontuisivat; asuntojen tarjonta ei ollut kyllin suuri voidakseen ehkäistä asuntopulan kärjistymistä. Kuitenkaan ei puheena olevan lain voimaolo lakkaaminen tulisi olemaan pääasiallisena syynä, vaan asiaan tulisi vaikuttamaan, paitsi aikaisempien vuosien asuntovajausta, lähinnä se seikka, että asuntotuotanto kireän rahanajan vuoksi tänä vuonna muodostuisi vähäisemmäksi kuin edellisenä vuonna;

että kaupungin kuluvan vuoden menosäännössä oli asuntotuotannon edistämiseksi määrärahoja yhteensä 10,700,000 markkaa sekä että samaan tarkoitukseen aikaisemmin oli sidottu kaikkiaan 37,674,968 markkaa, siihen luettuna 21,092,600 markkaa valtion avustus- ja kuoletuslainoja, minkä ohessa kaupungin lahjoitusrahastoista oli myönnetty lainoja rakennusyrityksiä varten 4,500,000 markkaa;

ettei edellä mainitun lain voimaoloajan jatkamisella enää ollut mitään voitettavissa, koska se ei ensinkään pystynyt edistämään uusien asuntojen tuotantoa, mikä oli ainoa keino asuntopulan poistamiseksi; sen sijaan valtion olisi ryhdyttävä mahdollisimman tehokkaihin toimenpiteisiin hankkiakseen uutisrakennuksissa asuntoja ainakin omalle virkamies- ja palveluskunnalleen sekä työväestölleen eikä tällöin tyydyttävä ainoastaan avustamaan asunto-osakeyhtiöitä lainoilla, vaan olisi sen saatava aikaan niin monta uutta vuokrahuoneistoa kuin mahdollista, kuten kaupunki ja yksityiset työnantajat olivat tehneet; kun edelleen kaupungin varoja ja luottoa jo oli käytetty niin suuressa määrin, että lisäavustusta ei enää voitu antaa ilman että kaupungin muut tarpeet joutuivat kärsimään, olisi valtion tehokkaasti avustettava rakennustuotantoa esimerkiksi perustamalla tätä tarkoitusta edistäviä luottolaitoksia, sekä, kunnes tällainen toiminta olisi saatu järjestetyksi, antamalla halpakorkoisia avustus- ja kuoletuslainoja ensi sijassa kunnille; sensijaan kamari ei katsonut voivansa tehdä mitään ehdotusta siitä, olisiko kohtuuttomain vuokrain kiskomista koskevia rangaistusmääräyksiä kovennettava tai lain-säädännöllä estettävä vanhempien kiinteistöjen muuttamisessa asunto-osakeyhtiöiksi harjoitettua keinottelua, koska tällaiset toimenpiteet eivät ensinkään edistäisi asuntotuotantoa ja liian korkeat vuokrat ja osakekeinottelu varmasti ennen pitkää saisivat vastapainokseen vilkkaamman rakennustoiminnan.

Vuokrantarkkailulautakunnan arkisto. Vuokrantarkkailulautakunta ilmoitti, että se tulisi lopettamaan toimintansa kesäkuun 1 p:nä ja että sen arkisto oli säilytettävä, jotta sitä tarvittaessa voitaisiin käyttää mahdollisissa oikeudenkäynneissä. Rahatoimikamari päätti¹⁾, että arkisto siirrettäisiin kamarin arkistoon ja lautakunnan kalusto rakennuskonttorin varastoon.

Kansakoulujen taloudenhoitajain toimet. Sihteeri A. Ervasti sai toimekseen²⁾ tutkia, voitaisiinko kansakoulujen taloudenhoitajain toimet yhdistää, mutta sekä suomen- että ruotsinkielisten koulujen johtokunnan vastustettua ehdotusta kysymys sai raueta³⁾.

Naisten työtupain sulkeminen. Naisten työtupain johtokunnan päätettyä sulkea tuvat heinä- ja elokuuksi, koska työn tarjonta kesän aikana oli runsas ja oli suotavaa, että työtuvissa työskentelevät naiset hankkivat itselleen vaki-naista työtä, oli Suomen vaateustyöntekijäin liitto tehnyt esityksen johtokunnan mainitun päätöksen kumoamisesta, mutta rahatoimikamari päätti⁴⁾ ettei esitys aiheuttaisi toimenpidettä.

Kysymys yhden raastuvanoikeuden osaston lakkauttamisesta, jonka rahatoimikamari oli antanut erään komitean valmistellavaksi, sai⁵⁾ raueta, koska komitea yksimielisesti oli katsonut, ettei osastojen lukua voitu vähentää.

Kaasu- ja sähkölaitoksen myyntiosasto. Kaupunginvaltuuston kehoituksesta⁶⁾ rahatoimikamari oli pyytänyt kaupungin teknillisten laitosten hallitukselta selvitystä siitä, voitaisiinko sähkö- ja kaasulaitoksen myyntiosastot yhdistää ja kaasulaitoksen myyntiosaston vuokrasopimus sanoa irti. Hallitus lausui, että sähkölaitoksen myyntiosasto nyttemmin oli tarpeeton, kun kaupungissa oli useita erikoisliikkeitä, minkä johdosta se voitaisiin lakkauttaa, vaikkakin se tuotti kaupungille voittoa. Kaasulaitoksen myyntiosastolla ei oikeastaan ollut myymälän, vaan näyttelyn luonne, ja sen huoneistossa oli varattu tilaa myöskin koehuoneelle, varastolle ja päivystyshuoneelle. Näyttely voitaisiin hyvin sijoittaa sähkölaitoksen myyntiosaston hallussa olevaan huoneistoon, mutta muihin tässä mainittuihin tarkoituksiin olisi hankittava tilaa muualta; kun sähkölaitos kuitenkin ennen pitkää tarvitsisi myymälähuoneistonsa omiin tarkoituksiinsa, ei tällä hetkellä olisi ryhdyttävä muutto-toimiin. Rahatoimikamari päätti⁷⁾, että asia ei aiheuttaisi toimenpidettä.

Kivihülten yhteisosto. Kaupungininsinöörin ehdotettua, että sähkölaitos saisi tehtäväkseen hankkia kivihüliä niille kaupungin laitoksille, jotka lämmityslaitoksiaan varten niitä tarvitsivat, minkä johdosta ostot tulisivat huo-keammiksi, esitti sähkölaitoksen johtaja, että tällainen yhteisosto kylläkin olisi edullinen, mutta edellyttäisi varastoa, josta kivihüliä tarpeen mukaan voitaisiin jaella, sekä että siitä aiheutuvat kustannukset olisi jaettava eri laitosten kesken. Kaupungin teknillisten laitosten hallitus esitti tämän johdosta, että mainittu tehtävä uskottaisiin kaasulaitokselle, koska sillä oli käytettävissä tilaa varaston rakentamiseksi ja se jakeli koksiakin kaupungissa oleville kuluttajille, kuitenkin siten, että sähkölaitos hankkisi kulkutautisairaalan tarvitsemat kivihüilet, koska nämä laitokset käyttivät samanlaisia hüliä. Rahatoimikamari päätti⁸⁾, että kivihülten hankkiminen ja jakelu kaupungin laitoksille uskottaisiin kaasulaitokselle, mahdollisesti lukuunottamatta kulkutautisairaalan hankintoja, joista sähkölaitos huolehtisi; vuonna 1924 jokainen laitos saisi vapaasti hankkia kivihülitarpeensa.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 14 p. toukok. 1,752 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. lokak. 1,371 § ja 21 p. lokak. 1,493 §. — ³⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,746 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 998 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. helmik. 185 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 258. — ⁶⁾ Ks. 1922 vuod. kert. siv. 114. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. kesäk. 885 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 362 §.

Myyntiaika satamissa. Rahatoimikamari päätti¹⁾ pitentää ajan, jolloin kaupungin satamiin kiinnitetyt saaristoveneet saivat harjoittaa halkojen ja muiden omaan tuotteiden kauppaa, syyskuun alusta lukien toistaiseksi klo 4:än ip.; tämä ei kuitenkaan koskenut jälleenmyyjiä.

Palosuojelus kansakouluissa. Rahatoimikamari vahvisti²⁾ järjestyssäännot tulipalonvaaran välttämiseksi kaupungin kansakouluissa.

Vuokra-ajuri- ja autopuhelimiin hoito uskottiin³⁾ rahatoimikonttorille.

Valtion vaateustarvetilaukset. Naisten työtupain johtokunta ilmoitti, että sosialiministeriön naistöiden keskustoimisto, joka oli jakanut vaateustarvetilaukset eri kaupunkien työtupain kesken, lakkaisi toimimasta huhtikuun 30 p:nä sekä että sosialiministeriö oli tiedustellut johtokunnalta, ottaisiko se suorittaakseen mainitun jaon sekä oliko laisinkaan mahdollista, että muut kaupungit ottaisivat osaa tästä aiheutuviin kustannuksiin. Omasta puolestaan johtokunta ilmoitti, että se vaikeudetta voi ottaa huolehtiakseen mainitusta jaosta, edellyttäen, että siitä ei aiheutuisi kaupungille kustannuksia sekä että tehtävä lakkaisi siinä tapauksessa, että työtupain toiminta lopetettaisiin. Johtokunta oli arvioinut kustannukset 80,000 markaksi vuodessa siinä tapauksessa että se sitoutuisi hankkimaan kaikki kaupungin valtion tilauksiin tarvittavat tarveaineet, varastoi ne ja toimittaisi niiden jakelun sekä huolehtisi tarpeellisesta neuvontatyöstä ja järjestäisi vuotuiset ammattikurssit, sekä 50,000 markaksi vuodessa siinä tapauksessa, että johtokunta ainoastaan sitoutuisi jakamaan tilaukset sekä hoitamaan tästä aiheutuvan kirjeenvaihdon ja neuvontatoiminnan; kumpaisessakin tapauksessa valtion tulisi kustantaa tarpeelliset matkat. Rahatoimikamari valtuutti⁴⁾ johtokunnan ryhtymään jälkimmäisen vaihtoehdon pohjalla neuvotteluihin sosialiministeriön ja kaupunkiliiton hallituksen kanssa.

Kunnallisasetusten kodifointi. Koska notaari K. V. Puuska, jonka tehtäväksi kaupunginvaltuusto vuonna 1919 oli uskonut⁵⁾ kunnallisasetuskokouelman täydennysvihon julkaisemisen, sairauden takia oli estetty tätä tehtävää suorittamasta, oli tilastokonttori vuonna 1923 esittänyt, että puheena olevan lisävihon julkaiseminen uskottaisiin konttorille. Rahatoimikamari epäsi⁶⁾ esityksen, koska notaari Puuska jo oli ryhtynyt puheena olevaan työhön.

Sittemmin tilastokonttori uudelleen esitti, että konttori saisi tehtäväkseen puheena olevan lisävihon toimittamisen, ja lausui samalla, että sen asemesta olisi laadittava täydellinen Helsingin kunnallishallintoa koskevain asetusten kokoelma. Rahatoimikamari, joka talousarvion käsittelyyn yhteydessä oli päättänyt ehdottaa, että kaupunginvaltuusto asettaisi erityisen toimikunnan huolehtimaan puheena olevan julkaisun aikaansaamisesta⁷⁾, päätti⁸⁾ tämän johdosta evätä konttorin esityksen.

Kunnalliskertomusten julkaiseminen. Rahatoimikamari päätti⁹⁾ kehoittaa tilastokonttoria kiirehtimään kunnalliskertomusten ilmestymistä.

Tietoja rakennustoiminnasta. Rahatoimikamari päätti tilastokonttorin vuosikertomusta esiteltäessä anoa¹⁰⁾ maistraatilta, että rakennustarkastuskonttori veloitettaisiin antamaan uutisrakennustoimintaa koskeva tilastoaineisto tilastokonttorin käytettäväksi.

Vuokratiedustelu. Tilastokonttoria kehoitettiin¹¹⁾ hankkimaan tietoja

¹⁾ Rkmin pöytäk. 7 p. lokak. 1,416 §. — ²⁾ S:n 26 p. maalisk. 432 §; ks. kunnall. asetuskok. siv. 50. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 5 p. maalisk. 938 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 22 p. huhtik. 687 §. — ⁵⁾ Ks. 1919 vuod. kert. siv. 192. — ⁶⁾ Rkmin pöytäk. 8 p. tammik. 49 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 144. — ⁸⁾ Rkmin pöytäk. 28 p. marrask. 1,674 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. maalisk. 401 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 401 § ja 9 p. syysk. 1,227 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. helmik. 239 §.

kesäkuun 1 p:n jälkeisistä vuokrista ja näiden nojalla laskemaan mainittuna päivänä tapahtunut keskimääräinen vuokra-inkoaminen.

Yhdistysten jäsenyys. Kaupunginmuseon tiedustelun johdosta rahatoimikamari päätti¹⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että kaupunginmuseo liittyi Suomen museoliiton jäseneksi edellyttäen, että tästä aiheutuvat menot suoritettiin sen käytettäviksi annetuista varoista.

Rahatoimikamari epäsi²⁾ tehdyn ehdotuksen, että kamari liittyisi Liikemiesten tiedonantoyhdistyksen jäseneksi, koska kamari tarvitessaan luottotietoja voi saada ne verotusvalmistelukunnalta.

Tiedustelun johdosta rahatoimikamari päätti³⁾ ilmoittaa rakennuskonttorille, ettei kamarilla ollut mitään sitä vastaan, että konttori liittyi International Federation for Town and Country Planning & Garden Cities nimisen liiton jäseneksi, jonka liiton jäsenmaksu oli 2 puntaa.

Ostettavaksi tarjottuja veistoksia. Sittenkuin kuvanveistäjä E. Cedercreutz oli tarjonnut kaupungin ostettavaksi veistosryhmän Kytäjä sekä ehdottanut, että se asetettaisiin Arkadian ja Salomoninkatujen väliseen puistiksoon, päätti⁴⁾ rahatoimikamari panna kysymyksen pöydälle, kunnes oli päästy selvyyteen julistetun kaupunginasemakaavakilpailun koskettelman Töölön alueen muodostelusta.

Konservaattori J. R. Mäntynen Suurhirvi-nimisen puuveistoksen myyntitarjouksen rahatoimikamari epäsi⁵⁾.

Pöytäkirjanotteiden lähettämisen revisionikonttorille. Sittenkuin oli herätetty kysymys revisionikonttorin johtosäännön muuttamisesta siten, ettei kamarin kanslian tarvitsisi lähettää sille pöytäkirjanotteita kaikista rahatoimikamarin päätöksistä, päätti⁶⁾ kamari, ettei johtosääntöä muutettaisi, mutta ettei pöytäkirjanotteita lähetettäisi revisionikonttorille sellaisista asioista, jotka koskivat kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpanoa tai joista tehtiin merkintä notariaaltiluetteloon.

Revisionikonttorin muistutuskirjelmä. Revisionikonttori lähetti rahatoimikamarille kirjelmän, jossa lausuttiin, että konttori yhtäjaksoisesti tarkastettuaan sille lähetetyt rahatoimikamarin vuoden 1923 ja osittain vuoden 1924 pöytäkirjanotteet, erityisesti pitäen silmällä, olivatko päätökset sopu-soinnussa kaupungin sääntöjen ja ohjesääntöjen kanssa, sekä pöytäkirjain asiallista ja muodollista laadintaa oli havainnut, että kamari eräissä tapauksissa asiain käsittelyssä oli poikennut voimassa olevista määräyksistä tai myöskin, että pöytäkirjat olivat puutteellisesti laaditut, minkä johdosta konttori katsoi tarpeelliseksi huomauttaa kamarille seuraavista seikoista:

Ohjesääntönsä 11 §:n mukaisesti kamarin tulee yleisessä kokouksessa tutkittavaksi ottaa ja käsitellä m. m. kamarin alaisten viranpitäjain asettamista ja erottamista sekä palkkakysymyksiä koskevat asiat. Näitä määräyksiä ei oltu tarkasti noudatettu, sillä jaosto oli useissa tapauksissa ratkaissut tällaisia asioita.

Rahatoimikamarin päätös⁷⁾ ruokarahain suorittamisesta viranpitäjälle tämän loman ajalta oli ristiriidassa kaupungin viranpitäjain palvelusehtosäännön 8 §:n 3 kohdan määräysten kanssa. Vaikka painavat syyt puolustivatkin näiden ruokarahain maksamista loman aikana, ei kuitenkaan olisi tullut poiketa selvästä määräyksestä ilman kaupunginvaltuuston erityistä lupaa, tai myöskin olisi tämä määräys ollut asiallisesti muutettava tai kumottava.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 27 p. helmik. 859 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 17 p. kesäk. 943 §. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 26 p. marrask. 4,089 §. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 20 p. toukok. 815 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. syysk. 1,302 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. tammik. 67 §. — ⁷⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 253.

Voimassa olevien sääntöjen ja ohjesääntöjen määräyksistä ei voinut saada muuta käsitystä kuin että kaupunginvaltuusto ainakin periaatteessa on pidättänyt itselleen harkinta- ja ratkaisuoikeuden niihin kysymyksiin nähden, jotka koskevat virkain perustamista ja niiden palkkaamista samoin kuin varain osoittamista tähän tarkoitukseen tapauksissa, joissa niitä varten ei ollut merkitty määrärahaa asianomaisten virastojen menosääntöihin. Sama koski määrärahoja, jotka eivät sisältyneet vahvistettuun menosääntöön, esimerkiksi määrärahoja lomaviransijaisia ja määrättyyn luokkaan merkityn viranpitäjän palkkaetujen parantamista y. m. varten. Tätä todisti sekin, että menosääntöön sisältyi erityinen uusien virkoja ja palkankorotuksia varten tarkoitettu määräraha, joka ei ollut rahatoimikamarin käytettävissä. Sen lisäksi sisältyi tosin samaan lukuun yleinen määräraha, Viransijaisuuspalkkiot, mutta se oli tarkoitettu ainoastaan viranpitäjän sairauden aikaisten sijaisten palkkioita varten. Rahatoimikamarin ohjesäännön 10 §:n 17 kohdan mukaan rahatoimikamarilla oli oikeus kaupunginvaltuustolle alistusta tekemättä myöntää viransijaisuuspalkkioita ainoastaan milloin menosääntöön oli otettu määräraha sijaista varten. Siitä huolimatta rahatoimikamari, vieläpä sen jaostokin, lukuisissa tapauksissa ei ollut noudattanut edellä mainittuja sääntöjä, vaan oli tehnyt päätöksiä uusien virkain ja toimien perustamisesta, jos kohta ne aina olivat olleet jossain määrin tilapäisiä, mikä myöskin kävi ilmi tavallisesti käytetystä sanontatavasta »toistaiseksi». Kuitenkin oli sattunut, että tällaisia virkoja oli ylläpidetty vuosikausia. Sen vuoksi ei myöskään tuntunut asianmukaiselta, että kustannukset, jotka aiheutuivat kamarin tekemistä palkkauksia, viransijaisuuspalkkioita y. m. koskevista päätöksistä, suoritettiin kamarin käyttövaroista, kuten useimmiten oli ollut asiain laita.

Palkkalautakuntana rahatoimikamari oli tehnyt päätöksiä ikälisäysten tai henkilökohtaisten palkankorotusten myöntämisestä yhteismäärärahoista palkatuille viranpitäjille sekä heidän siirtämisestään ylempään palkkaluokkaan ilman että asianomaisten vuoden menosäännössä oli näitä menoja vastaavia määrärahoja, minkä johdosta kaupunginvaltuuston asia olisi ollut myöntää niihin tarvittavat varat. Useissa tapauksissa rahatoimikamari edelleen pöytäkirjain mukaan oli tehnyt menoja koskevia päätöksiä ja hyväksynyt virastojen ja laitosten esityksiä, jotka koskevat menojen aiheuttamista kaupungille, samalla päättämättä, miten mainitut kustannukset oli peitettävä. Jokaisen raha-asian käsittelyssä olisi välttämätöntä tehdä selväksi, oliko tarkoitukseen jo myönnetty määräraha sekä, ellei niin ollut laita, tutkia asiaa ja tehdä päätös varain osoittamisesta, mikä kaikki sitten olisi asiallisesti ja selvästi merkittävä pöytäkirjoihin.

Mitä tuli rahatoimikamarin tammikuun 10 p:nä lähetetyssä kiertokirjeessä ilmoitettuun päätökseen¹⁾ korvauksen suorittamisesta ylempään palkkaluokkaan kuuluvan viran tilapäisestä hoitamisesta, huomautti revisionikonttori, että koska tästä asiasta ei ollut minkäänlaista ohjetta eikä määräystä viranpitäjän palvelusehtosäännössä, mutta kysymys siitä huolimatta oli yhtä tärkeä kuin useimmat muut yleiset virkakysymykset, se olisi ollut tarkasti selvitettävä ja joka tapauksessa jätettävä kaupunginvaltuuston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Tässä kohden osaltaan kuvaavana seikkana mainittiin, että rahatoimikamari jo pian tämän jälkeen eli maaliskuun 21 p:nä oli katsonut tarpeelliseksi tehdä ensimmäisen poikkeavan päätöksen¹⁾, joka koski aikaa, jolta kansakoulunopettajain tuli saada mainittu korvaus.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 244.

Pöytäkirjanotteista, jotka koskivat rahatoimikamarin päättämiä poistoja oli useimmissa tapauksissa mahdotonta saada tarpeellisia tietoja. Kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 18 §:n määräysten mukaisesti rahatoimikamari tekee poistoja koskevat päätökset asianomaisen kassaviraston ehdotuksesta revisionikonttorin toimitettua tarkastuksen. Nämä ehdotukset, joista rahatoimikonttori lähetti suuremman osan, sisälsivät hyvinkin laajoja poistoluetteloja ja olivat varustetut diarinumerolla. Mainittuja poistoluetteloja koskevista päätöksistä laaditut pöytäkirjanotteet olivat epäselvästi ja epäkäytännöllisesti laaditut. Yksinkertaista, mutta samalla täysin valaisevaa olisi, että pöytäkirjanotteisiin merkittäisiin ainoastaan esitysten ponnet ja päätökset tai ratkaisut sekä sen jälkeen: a) poisto- tai palautusmääräin laatu ja vuosi; b) poistoluettelon tai ehdotuksen diarinumero; c) useimmissa tapauksissa ne määrät, joita rahatoimikamari ei ollut hyväksynyt poistettaviksi sekä d) hyväksytyjen poistoerien loppusumma. Ainoastaan jos asia koski yhtä tai joitakin harvoja eriä, näytti voivan ja täytyvän mainita itse erät. Yleensä olisi tärkeätä, että noudatettaviksi annettujen pöytäkirjanotteiden tarkoitus selvitettäisiin ja nämä otteet sitten laadittaisiin, joskin lyhyeen muotoon, niin kuitenkin jättämättä pois asiallisesti tarpeellisia seikkoja.

Paitsi edellä selostetuista yleisistä tapauksista revisionikonttori antoi lausuntonsa eräiden yksityisten asiain käsittelystä, joista mainittakoon seuraavat:

Rahatoimikamarin päätös¹⁾ vanhemman oikeusneuvosmiehen A. Candolinin oikeuttamisesta ikäkorotuksen saamiseen oli ristiriidassa viranpitäjän palvelusehtosäännön 8 §:n 10 kohdan määräysten kanssa, joiden mukaan yli kuuden kuukauden pituinen virkavapausaika oli luettava pois palvelusajasta. Ajankohta, josta oikeusneuvosmies Candolin voi saada ensimmäisen ikäkorotuksen, oli niin ollen heinäkuun 1 p. 1924.

Tori- ja kauppahallivalvojan I. Lydmanin tultua irtisanotuksi²⁾ vakinaisesta virastaan heinäkuun 1 p:stä 1923 lukien oli hänet määrätty²⁾ toistaiseksi hoitamaan samaa virkaa. Siitä huolimatta että hän siis heinäkuun 1 p:stä 1923 lähtien oli hoitanut virkaa virkaatekevänä, myönnettiin hänelle tammikuun 1 p:stä 1924 lukien ikälisäys, joka myöskin otettiin vuoden menosääntöön ja osoitettiin hänelle maksettavaksi, vaikka ikälisäykset kuuluvat ainoastaan vakinaisille viranhaltijoille.

Kaupunginkamreeri P. J. Björkin virkavapautta koskeva kysymys olisi ollut jätettävä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja valtuuston olisi myöskin ollut osoitettava varat virkaa hoitamaan määrätyn sijaisen palkkaamiseksi. Kuitenkin rahatoimikamari kerran toisensa jälkeen oli tehnyt tätä asiaa koskevia päätöksiä³⁾, jotka sitäpaitsi olivat epäselviä ja epätäydellisiä m. m. mitä tuli kaupunginkamreerin palkkaan ja viransijaisuuden hoidattamiseen.

Eräiden ikälisäysten maksamiseksi oli osoitettu varoja menosäännön tililtä Uusien virkain palkat.

Kaluston ostoon oli osoitettu varoja rahatoimikamarin käyttövaroista, vaikka tämän laatuiset kustannukset olisi ollut suoritettava kalustomäärärahoista.

Vaikka rahatoimikamarille ei ollut myönnetty valtuutta päättää määräraha- ja ylittämistä eikä myöntää oikeutta siihen, oli kamari kuitenkin helmikuun 8 p:nä myöntynyt halkokonttorin tätä tarkoittavaan anomukseen.

¹⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 227. — ²⁾ S:n siv. 252. — ³⁾ S:n siv. 251 ja tätä kert. siv. 249 ja 280.

Oli sattunut, että rahatoimikamari oli ratkaissut revisionikonttorin vireille panemia kysymyksiä tai käsitellyt konttorin antamia, kamarin pyytämiä lausuntoja ilman että revisionikonttori oli saanut minkäänlaista ilmoitusta asiasta. Asiallista olisi tietenkin, että revisionikonttori ainakin tällaisissa kysymyksissä ilman erityistä pyyntöä saisi pöytäkirjanotteella tiedon rahatoimikamarin päätöksestä. Tämä kävisi varmaan hyvin päinsä siten, että asianomainen esittelijä, joka tarkimmin tunsii asian kulun, antaisi asiasta tarpeellisen ilmoituksen.

Edelleen revisionikonttori selosti eräitä asioita, jotka sen mielestä oli käsitelty väärin, mutta jotka vähemmän tärkeinä tässä sivuutetaan. Lopuksi revisionikonttori huomautti, että voimassa olevien ohjesääntöjen ja säännösten huomioon ottamatta jättäminen ja rikkominen ei saisi tulla kysymykseen. Tosin varsin monet näistä määräyksistä olivat jossain määrin vaillinaisia ja puutteellisia, mutta tämä ei oikeuttanut asianomaisia velvollisuudesta tuntea ne hyvin sekä missä se oli mahdollista ja varsinkin kun selviä määräyksiä ja ohjeita oli olemassa, tarkasti noudattaa niitä sekä toisaalta ensi tilassa ryhtyä toimenpiteisiin tarpeellisten muutosten ja lisäysten aikaansaamiseksi niihin.

Mitä erityisesti tuli viranpitäjien palvelusehtosääntöön, jonka parantamisen ja täydentämisen kaupunginvaltuusto oli antanut rahatoimikamarin toimeksi¹⁾, ei kamarin enää olisi viivyteltävä tämän tehtävän toteuttamista. Laaja hallinto kaipasi monessa suhteessa erittäin kipeästi todella täydellistä ja hyvin laadittua palvelusehtosääntöä.

Mitä tuli memorialissa esitettyihin muistutuksiin, voitiin ja tulikin niihin kysymyksiin nähden, jotka koskivat luontoisetujen korvausta loman ajalta ja korvausta ylempään palkkaluokkaan kuuluvan viran väliaikaisesta hoitamisesta, saada aikaan oikaisu osin muuttamalla entisen palvelussäännön määräyksiä, osin lisäämällä uuteen sääntöön vastaavia asiallisia määräyksiä. Kysymykset oikeusneuvosmies Candolinin virkavuosien laskemisesta sekä ikäkorotuksen osoittamisesta v. t. tori- ja kauppahallivalvoja Lydmanille vaativat viipymättä korjausta tai myöskin kaupunginvaltuuston erityistä myöntymystä.

Revisionikonttorin kirjelmää esiteltäessä rahatoimikamari päätti²⁾ olla ottamatta sitä asiallisesti käsiteltäväksi, koska se vastoin voimassa olevia määräyksiä oli laadittu ruotsinkielellä eikä ollut varmennettu niin kuin revisionikonttorin johtosäännössä säädettiin.

Sitten kaupunkinrevisori ilmoitti, että kirjelmä huomaamattomuudesta oli lähetetty rahatoimikamarille ruotsinkielisenä sekä että revisionikonttorin johtosääntöön ilmeisesti erehdyksestä oli otettu määräys, että reistraattorin on varmennettava lähtevät asiakirjat, minkä vuoksi käytännössä oli menetelty niin, että se revisori, jonka käsiteltävänä jokin asia oli ollut, oli varmentanut sen aiheuttamat kirjelmät; ellei kukaan revisoreista ollut asiaa käsitellyt, oli kaupunginrevisori yksin allekirjoittanut asiakirjan. Rahatoimikamari päätti³⁾ tällöin lähettää revisionikonttorille vastauskirjelmän. Tässä kamari m. m. huomautti, että revisionikonttorin tehtävä rajoittui kaupungin omaisuudenhallinnon, rahatoimen ja tililaitoksen valvontaan ja että sen tarkoituksena siis ainoastaan oli tarkastaa, sattuiko kaupungin virastoissa laiminlyöntejä tai aiheutettiin niissä kaupungille aineellista vahinkoa; jos konttori ryhtyi asiallisesti tarkastamaan kaupungin viranomaisten hallintotoimen-

¹⁾ Ks. 1922 vuod. kert. siv. 47 ja 50. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 25 p. kesäk. 1922 §. —

³⁾ S:n 1 p. heinäk. 1922 §.

piteiden tarkoituksenmukaisuutta, niin se meni pätevyyspiirinsä ulkopuolelle; se seikka, että konttorin tuli rajoittua taloudellisen hallinnon ja ennen kaikkea tilien tarkastukseen, ilmeni siitäkin, että konttorin viranpitäjät valittiin silmällä pitäen kirjanpito-pätevyyttä eikä suinkaan perehtyneisyyttä hallinnollisten asiain käsittelyyn.

Revisionikonttorin tekemien muistutusten johdosta rahatoimikamari esitti m. m. seuraavaa:

Se seikka, että kamarin pöytäkirjoissa esiintyi muodollisia vaillinaisuuksia ja puutteita, oli helposti selitettävissä, kun otti huomioon, että pöytäkirjanpidon suoritti henkilö, jonka laajaton toiminta oikeastaan oli muihin töihin suunnattu, sekä kamarin ratkaistavaksi joutuneiden asiain monilukuisuuden.

Asioita, jotka ohjesäännön mukaisesti olisivat kamarin yleisen kokouksen käsiteltävät, oli ratkaistu jaostossa kiireellisissä tapauksissa, varsinkin kesäaikaan, mutta tavallisesti kamari sittemmin yleisessä kokouksessa oli vahvistanut tällaiset päätökset.

Revisionikonttorin muistutus ruokarahojen korvaamisesta viranpitäjälle tämän loman ajalta oli epäoikeutettu, sillä rahatoimikamarin mainittu päätös nojautui kaupungin viranpitäjän palvelusehtosäännön 14 §:n määräykseen, koska tähän kuuluvat viranpitäjät eivät voineet käyttää hyväkseen kaupungin ruokaa, joka sen sijaan tuli sijaisille; ellei kaupunki voinut käyttää viranpitäjän asuntoa tai ruokaa sijaista varten tai muulla tavalla, ei hänelle suoritettu korvausta.

Ellei rahatoimikamarilla olisi oikeutta käyttää käyttövarojaan palkkioiksi tilapäisistä tehtävistä, kävisi sen asema kaupungin varsinaisena keskushallintoelimenä varsin vaikeaksi; pitempiaikaisesti toimia tietenkään ei voinut palkata käyttövaroista, mutta tilapäisesti, kun esimerkiksi talousarviosta erehdyksestä oli jäänyt pois jokin määräraha, oli kamari katsonut olevansa oikeutettu osoittamaan varoja vastaavaan tarkoitukseen. Käyttövarat oli muuten ilman ehtoja myönnetty rahatoimikamarin käytettäväksi.

Niissä tapauksissa, joissa viranpitäjälle oli myönnetty oikeus ikälisäykseen, oli kamari palkkalautakuntana ainoastaan tarkastanut, oliko asianomainen oikeutettu saamaan tämän lisäyksen, mutta asianomaisen laitoksen asia oli hankkia kaupunginvaltuustolta määräraha lisäyksen maksamiseksi, ellei menosäännön määräraha riittänyt tarkoitukseen.

Korkeampaan palkkaluokkaan kuuluvan toimen väliaikaisesta hoitamisesta suoritettavaan korvaukseen nähden kamari oli katsonut palkkalautakuntana olevansa oikeutettu antamaan yleisiä määräyksiä, varsinkin koska kamari aikaisemmin oli yksityistapauksissa ratkaissut tähän kuuluvia kysymyksiä. Tässä kohden kamari myöskin voi vedota ohjesääntönsä 10 §:n 17 kohtaan, koska useimmissa tapauksissa asia koski virkavapautta nauttivan viranpitäjän sijaista.

Revisionikonttorin muistutukset poistojen merkitsemisestä pöytäkirjaan olivat myöskin epäoikeutettuja, koska pöytäkirjasta täysin selvisi, mitä poistoja tarkoitettiin.

Mitä tuli oikeusneuvosmies A. Candolinin ikälisäykseen, oli kamarin päätös katsottava ainoastaan periaatteelliseksi vastaukseksi oikeusneuvosmies Candolinin tiedusteluun, oliko hänellä mahdollisuutta, jos hänet uudelleen määrättäisiin lainvalmistelukunnan jäseneksi, neuvosmiehenvirkiaan palatessaan saada ikälisäystä tältä ajalta, ja oli kamari katsonut voivansa puoltaa myöntymistä tällaiseen anomukseen. Kun oikeusneuvosmies Candolin joskus palaisi

virantoimitukseen ja kysymys tulisi päiväjärjestykseen, tekisi kamari tietenkin asiasta esityksen kaupunginvaltuustolle.

Tori- ja kauppahallivalvoja I. Lydmanin irtisanontaa ei koskaan oltu pantu toimeen, koska kysymys viran uudelleen järjestämisestä oli jätetty sillensä. Pöytäkirjan sanonta hänen määräämisestään edelleen virkaa hoitamaan oli muodollisesti virheellinen, ja kamarin päätös merkitsi itse asiassa sitä, että hänet samalla kuin irtisanomispäätös peruutettiin oli määrätty edelleen pysymään virassaan; muuten oli kaupunginvaltuusto ottanut menosääntöön määrärahan ikälisäyksen suorittamiseksi mainitulle viranpitäjälle.

Rahatoimikamarin päätöksissä virkavapauden myöntämisestä kaupunginkamreeri Björkille ja siitä aiheutuneista viransijaisuuspalkkioista ilmeni kyläkin jonkin verran epä johdonmukaisuutta, joka osittain johtui siitä, että useat eri esittelijät olivat valmistelleet asiaa, osittain siitä, ettei ollut varmuutta siitä, kuinka pitkäaikainen virkavapaus tulisi olemaan. Kamari ei ollut katsonut olevan syytä tehdä kaupunginvaltuustolle alistusta asiasta, koska sen johtosäännössä oli määrätty, kenen kaupunginkamreerin estettynä ollessa tuli hoitaa hänen virkaansa, ja kamarilla oli käytettävänä varoja tarpeellisten viransijaisuuspalkkioiden suorittamiseksi.

Perityn veromäärän suorittamisen laiminlyöminen. Koska oli käynyt ilmi, että eräs kaupunginpalvelija oli perinyt erään veromäärän lokakuun 12 p:nä 1923, mutta suorittanut sen kaupunginkassaan vasta maaliskuun 1 p:nä 1924, päätti¹⁾ rahatoimikamari vaatia asiasta kaupunginvoudinkonttorin selitystä.

Kansanpuistot. Rahatoimikamari vahvisti²⁾ kansanpuistoihin suuntautuvan höyrypursiliikenteen kulkuvuorot ja taksat. Samaten kamari vahvisti³⁾ Seuraasaaren ja Korkeasaaren ravintoloissa tarjoiltavien kahvi-, tee-, pilsneri-, portteri-, kivennäisvesi- ja voileipäannosten hintaluettelot.

Helsingin työväenyhdistyksen anottua Mustikkamaan kansanpuiston aukioloajan pidentämistä rahatoimikamari päätti⁴⁾, että se pidettäisiin avoimna samoina aikoina kuin vuonna 1923.

Kansanpuistojen valvojaa kehoitettiin⁵⁾ huolehtimaan siitä, että Turholman lepokotiin otetut hoidokit täyttivät lahjoituskirjassa säädetyt ehdot.

*Virutushuoneiden aukioloaika*⁶⁾ vahvistettiin⁶⁾ olevaksi klo 8 ap.—6 ip. touko—lokakuussa ja klo 8 ap.—5 ip. marras—huhtikuussa.

Viemärijohtot. Viemärijohtot keskukselle lähetettiin⁷⁾ sen pyytämät tiedot kaupungin viemärijohtoista.

Kukkia kaupunginpuutarhasta. Rahatoimikamari päätti⁸⁾ kehoittaa kaupunginpuutarhuria varustamaan rahatoimikamarin virkahuoneistot irtolaisilla kukilla sopivina aikoina, kun niitä oli runsaasti saatavissa. Samaten oikeutettiin kaupunginjohtaja A. Castrén maksutta saamaan kaupunginpuutarhasta kukkia asuntoonsa tavalla ja aikoina, joista hänen tuli sopia kaupunginpuutarhurin kanssa.

Matkakertomus. Teknikko F. W. Sundqvist, jolle vuonna 1921 oli myönnetty apuraha C. F. Ekholmin rahastosta, jätti⁹⁾ matkakertomuksensa.

Kaupungin virastojen työajat. Rahatoimikamari päätti¹⁰⁾ vahvistaa kaupungin virastoille ja laitoksille seuraavat työajat sekä yleisön vastaanottoajat:

¹⁾ Rkmin pöytäk. 4 p. maalisk. 305 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 404 § ja 22 p. huhtik. 685 §. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 15 p. heinäk. 2,388 ja 2,389 §§. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 6 p. toukok. 743 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. elok. 1,117 §. — ⁶⁾ Rkmin jstn pöytäk. 1 p. heinäk. 2,276 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. helmik. 847 §. — ⁸⁾ Rkmin pöytäk. 26 p. syysk. 1,333 §. — ⁹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 12 p. elok. 2,520 §. — ¹⁰⁾ Rkmin pöytäk. 27 p. toukok. 836 §.

Virasto tai laitos.	Maanantaista perjantaihin.	Lauantaisin ja pyhäaattoina.	
		Syys—toukok.	Kesä—elok.
Rahatoimikamari	Työaika	10 a.p.—4.15 i.p.	10 a.p.—3.15 i.p. 10 a.p.—2.15 i.p.
Kaupunginjohtaja ja sihteerit	vast.ottoaika	1—3 i.p.	1—3 i.p. 1—2 i.p.
Asiamies ja notaari	”	10 a.p.—2 i.p.	10 a.p.—2 i.p.
Rahatoimikonttori	{ työaika	10 a.p.—4.15 i.p.	10 a.p.—3.15 i.p. 10 a.p.—2.15 i.p.
	{ vast.ottoaika	10 a.p.—3 i.p.	10 a.p.—2.30 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Tilastokonttori	{ työaika	10 a.p.—4.15 i.p.	10 a.p.—3.15 i.p. 10 a.p.—2.15 i.p.
	{ vast.ottoaika	10 a.p.—3 i.p.	10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Naisten työtuvat	työaika	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Satamahallitus	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Satamakannantakonttori sekä satamaliikennekonttorin Länsirannalla oleva haarosasto	”	9—12 a.p. ja 1—4 i.p.	9—12 a.p. ja 1—3 i.p. 9—12 a.p. ja 1—2 i.p.
Satamaliikennekonttorin ilmoitusosasto sekä vaakahuone	”	7 a.p.—6 i.p.	7 a.p.—6 i.p.
Satamakannantakonttori	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—2 i.p.
Revisionikonttori	”	10 a.p.—4.15 i.p.	10 a.p.—3.15 i.p. 10 a.p.—2.15 i.p.
Terveydenhoitolautakunnan toimisto	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Kaupungin eläinlääkäri ja terveydenhoidontarkastaja	vast.ottoaika	2—3 i.p.	1—2 i.p.
Ammattientarkastajain kanslia	työaika	12—2 i.p.	12—2 i.p.
Maidontarkastuskanslia	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Terveydellisten tutkimusten laboraattori	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.
Laboraattorin johtaja	vast.ottoaika	12—2 i.p.	12—2 i.p.
Laboraattorin bakteriologi	”	10—11 a.p.	10—11 a.p.
Terveystoimisto	{ työaika	11 a.p.—3 i.p.	11 a.p.—3 i.p.
	{ vast.ottoaika	12—3 i.p.	12—3 i.p.
Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka	vast.ottoaika	1/2 9—1/2 10 a.p. sekä maanant., keskiv. ja perjant. 6—7 i.p.	1/2 9—1/2 10 a.p.
Asuntotarkastuskonttori	{ työaika	9 a.p.—3 i.p.	9 a.p.—2 i.p. 9 a.p.—1 i.p.
	{ vast.ottoaika	11 a.p.—3 i.p.	11 a.p.—2 i.p. 11 a.p.—1 i.p.
Asuntotarkastaja	{ työaika	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—4 i.p.
	{ vast.ottoaika	2.30—4 i.p.	2.30—4 i.p.
Kaupungin sairaalain yllihallitus sekä sairaalain tilivirasto	työaika	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—4 i.p.
Sairaalatarkastaja	vast.ottoaika	1/2 1—1/2 2 i.p.	1/2 1—1/2 2 i.p.
Marian sairaala:			
Toimitsijan konttori	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—4 i.p.
Toimitsija	”	11 a.p.—1 i.p.	11 a.p.—1 i.p.
Sairaalan johtaja ja sisätautisten osaston johtaja	”	11—12 a.p.	11—12 a.p.
Kirurgisen osaston johtaja	”	9—1/2 10 a.p.	9—1/2 10 a.p.
Ylihoitajatar	”	9—10 a.p.	9—10 a.p.
Kulkutautisairaala:			
Toimitsijan konttori	”	10 a.p.—4 i.p.	10 a.p.—4 i.p.
Sairaalan johtaja ja yllilääkäri	”	12—1 i.p.	12—1 i.p.
Ylihoitajatar	”	9—10 a.p. ja 4—5 i.p.	9—10 a.p. ja 4—5 i.p.

Virasto tai laitos.		Maanantaista perjantaihin	Lauantaisin ja pyhäaattoina.	
			Syys—toukok.	Kesä—elok.
Kivelän sairaala:				
Toimitsijan konttori	työaika	1/2 10 a.p.— 1/2 4 i.p.	1/2 10 a.p.—1/2 4 i.p.	
Toimitsija	vast.ottoaika	1/2 10 a.p.— 1/2 4 i.p.	1/2 10 a.p.—1/2 4 i.p.	
Sairaalan johtaja	”	11—12 a.p.	11—12 a.p.	
Yleisen osaston ylilääkäri.	”	11—12 a.p.	11—12 a.p.	
Mielisairaiden osaston yli- hoitajat	”	11 a.p.—1 i.p.	11 a.p.—1 i.p.	
Yleisen osaston ylihoitajat	”	9—10 a.p. ja 4—5 i.p.	9—10 a.p. ja 4—5 i.p.	
Nikkilän mielisairaala:				
Toimitsijan konttori	työaika	9 a.p.—1 i.p. ja 4—5 i.p.	9 a.p.—1 i.p. ja 4—5 i.p.	
Toimitsija	vast.ottoaika	9 a.p.—1 i.p. ja 4—5 i.p.	9 a.p.—1 i.p. ja 4—5 i.p.	
Sairaalan johtaja	”	9—10 a.p. ja 3—4 i.p.	9—10 a.p. ja 3—4 i.p.	
Ylihoitajat	”	3—4 i.p.	3—4 i.p.	
Köyhäinhuolautakunnan kansliat	työaika	9 a.p.—3.15 i.p.	9 a.p.—2.15 i.p.	9 a.p.—1.15 i.p.
Avunetsijain kansliat	vast.ottoaika	9 a.p.—1 i.p.	9 a.p.—1 i.p.	
Keskuskanslia ja rekisteri- toimisto	”	9 a.p.—3 i.p.	9 a.p.—2 i.p.	9 a.p.—1 i.p.
Köyhäinhoiton kassa- ja tili- virasto	työaika	10 a.p.—3 i.p.	10 a.p.—2 i.p.	10 a.p.—1 i.p.
Kunnalliskodin konttori	”	9 a.p.—4 i.p.	9 a.p.—2 i.p.	
Lastensuojelulautakunnan toi- misto	{ työaika vast.ottoaika	{ 10 a.p.—4 i.p. 10 a.p.—3 i.p.	{ 10 a.p.—3 i.p. 10 a.p.—2 i.p.	{ 10 a.p.—2 i.p. 10 a.p.—1 i.p.
Rakennuskonttori	{ työaika vast.ottoaika	{ 10 a.p.—4.15 i.p. (4.30 i.p.) 1—3 i.p.	{ 10 a.p.—3.15 i.p. (3.30 i.p.) 1—2 i.p.	{ 10 a.p.—2.15 i.p. (2.30 i.p.) 1—2 i.p.
Geodeettinen osasto	”	11 a.p.—1 i.p.	11 a.p.—1 i.p.	11 a.p.—1 i.p.
Puhtaanapitolaitos	työaika	10 a.p.—4.15 i.p. (4.30 i.p.)	10 a.p.—3.15 i.p. (3.30 i.p.)	10 a.p.—2.15 i.p. (2.30 i.p.)
Toimitusjohtaja	vast.ottoaika	2—3 i.p.	2—3 i.p.	
Tarkastaja	”	10—12 i.p.	10—12 a.p.	
Teknilliset laitokset	työaika	10 a.p.—4.15 i.p. (4.30 i.p.)	10 a.p.—3.15 i.p. (3.30 i.p.)	10 a.p.—2.15 i.p. (2.30 i.p.)
Kassavirastot	vast.ottoaika	10 a.p.—3.45 i.p.	10 a.p.—2.45 i.p.	10 a.p.—1.45 i.p.
Verotusvalmistelukunta	{ työaika vast.ottoaika	{ 10 a.p.—4.15 i.p. 10 a.p.—3 i.p.	{ 10 a.p.—3.15 i.p. 10 a.p.—3 i.p.	{ 10 a.p.—2.15 i.p. 10 a.p.—1 i.p.
Puheenjohtaja ja sihteerit.	”	1/2 11 a.p.— 1/2 1 i.p.	1/2 11 a.p.— 1/2 1 i.p.	
Sosiaalilautakunta	{ työaika vast.ottoaika	{ 10 a.p.—4 i.p. 12—3 i.p.	{ 10 a.p.—3 i.p. 12—3 i.p.	{ 10 a.p.—2.15 i.p. 10 a.p.—1 i.p.
Ammattiopetuslaitosten johto- kunta:				
Kunnallinen miestarkastaja	”	keskiv. ja perj. 6—7 i.p.		
Kunnallinen naistarkastaja	”	keskiv. 5—6 i.p.		
Majoituslautakunta	”	tiist. ja perj. 10—11 a.p.		
Kansanlastentarhain kanslia..	työaika	1) 10 a.p.—4 i.p.	1) 10 a.p.—3 i.p.	1) 10 a.p.—2 i.p.
Oikeusaputoimisto	vast.ottoaika	joka arkipäivä	1/2 10—11 a.p. sekä	tiist. ja torst. 7—8 i.p.

1) Kanslia pidetään suljettuna joulukuun 21 p:stä tammikuun 8 p:än, pääsiäisen e delisestä torstaista euraavaan keskiviikkoon sekä kesäkuun 15 p:stä elokuun 15 p:än.

Työnvälitystoimisto, kansakoulujen kansliat ja kaupunginkirjasto oli pidettävä avoimena samoina aikoina kuin aikaisemmin, ja myöskin näiden laitosten viranpitäjien työajan tuli pysyä entisellään. Lomain aikana oli ruotsinkielisten kansakoulujen kanslia¹⁾ pidettävä avoimena joka perjantai klo 11—12 ap. ja suomenkielisten kansakoulujen kanslia²⁾ joka lauantai klo 11—12 ap.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin³⁾ pitentämään lihantarkastus- aseman työaika ehdoin, että ylityön korvaamisessa noudatettiin rahatoimikamarin vahvistamia perusteita.

Sitä vastoin evättiin⁴⁾ kaupungin teknillisten laitosten hallituksen tekemä äänös, että laitosten työaika vahvistettaisiin olevaksi klo 10 ap.—4 ip. toimitus- ja kassaosastoilla ja klo 9—12 ap. ja 1—4 ip. tai klo 9¹/₂—12 ap. ja 1—4¹/₂ ip. muilla osastoilla.

Rahatoimikamarin viranpitäjät. Koska oli todennäköistä, ettei rahatoimenjohtaja Helolla olisi tilaisuutta suorittaa suurinta osaa vuoden 1925 talousarvioehdotuksen laadintatyöstä ja kun tuntui suotavalta, että sanottu työ koko ajan olisi samoissa käsissä, määräsi⁵⁾ rahatoimikamari kaupunginkamreeri P. J. Björkin elokuun 20 p:stä lähtien hoitamaan kaikkia talousarvioehdotusta koskevia töitä samalla oikeuttaen hänet saamaan lisäpalkkion, joka vastasi rahatoimenjohtajan ja kaupunginkamreerin palkkain välistä erotusta. Tämä kustannus oli suoritettava rahatoimikamarin käyttövaroista.

Sittenkuin rahatoimikamarin kokouksessa oli esitetty⁶⁾ muistutus sen johdosta, että rahatoimenjohtaja J. Helo lähes kahden kuukauden ajan eli heinäkuun alusta elokuun loppuun hankkimatta asianmukaista lupaa oli ollut matkoilla, minkä johdosta m. m. rahatoimikamari puheenjohtajan puutteessa ei ollut voinut kokoontua elokuun 26 p:nä, ja rahatoimenjohtaja Helo oli ilmoittanut, että hän heinäkuussa oli ollut saamallaan apurahalla opintomatalla Skandinaviassa ja elokuussa nauttinut virkalomaa, huomautti puheenjohtaja, että rahatoimenjohtaja Helon olisi ollut hyvissä ajoin ilmoitettava lomansa kanslianjohtajalle, jonka toimenä oli kanslian kesälomain järjestely, niin että virantoimitusajat olisi voitu sovittaa, sitä suuremmalla syyllä, kun rahatoimenjohtaja Helo ennen matkalle lähtöään oli saanut tiedon kanslianjohtaja Andersinin sairastumisesta.

Tämän asian yhteydessä ehdotettiin, että koska rahatoimenjohtaja Helo oli valittu kansanedustajaksi ja sellaisena useiden eduskunnan valiokuntain jäseneksi ja siis todennäköisesti kolmen vuoden ajan tuli olemaan estetty tehokkaasti hoitamasta rahatoimenjohtajan virkaa, johon ensi sijassa kuului talousarvioehdotuksen laadinta ja tämä tärkeä tehtävä olisi uskottava sijaiselle, rahatoimikamari antaisi kansliansa tehtäväksi valmistella kysymystä, olisiko syytä esittää kaupunginvaltuustolle, että rahatoimenjohtajaksi valittaisiin toinen henkilö. Koska kaupunginvaltuusto kuitenkin oli vapauttanut rahatoimenjohtaja Helon virkatehtävistään niiksi ajoiksi, jolloin eduskunta tai sen valtiovarain valiokunta kokoontuivat⁷⁾, päätti⁶⁾ kamari, ettei tämä ehdotus aiheuttaisi toimenpidettä.

Sittenkin myönnettiin⁸⁾ rahatoimenjohtaja J. Helolle virkavapautta aluksi joulukuun 1 p:nä ja sittemmin eduskunnan kokoontumisajaksi, ja kaupunginkamreeri P. J. Björk määrättiin samoin ehdoin kuin aikaisemmin hoitamaan

¹⁾ Rkmin pöytäk. 3 p. kesäk. 903 §. — ²⁾ S:n 10 p. kesäk. 919 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 1,580 §.; ks. myös tätä kert. siv. 135 ja 151. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 21 p. lokak. 1,492 §. —

⁵⁾ S:n 19 p. elok. 1,174 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. syysk. 1,188 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 155. —

⁸⁾ Rkmin pöytäk. 2 p. syysk. 1,187 § ja 2 p. jouluk. 1,684 §.

hänen virkaansa, kuitenkin siten, että Björkin oli suoritettava loppuun talousarvioehdotuksen laadintaan liittyvät työt.

Kanslianjohtaja J. W. Andersinille myönnettiin¹⁾ sairauden takia virkavapautta neljäksi viikoksi huhtikuun 29 p:stä lukien, oikeutettuna saamaan koko palkkansa. Sitten kanslianjohtaja J. W. Andersin sai jatkuvasti²⁾ virkavapautta heinä- ja elokuuksi edellä mainituin ehdoin.

Koska kanslianjohtaja J. W. Andersin oli sairaana ja sihteeri A. Blomberg määrätty avustamaan talousarvion laadinnassa, päätti³⁾ rahatoimikamari ottaa kaupunginvaltuuston toisen sihteerin K. Reinin tilapäiseksi sihteeriksi syyskuun 10 p:stä ainakin joulukuun 1 p:än 660 markan kuukausittaisesta lisäpalkkiosta joka oli suoritettava rahatoimikamarin käyttövaroista; hänelle kuuluvia tehtäviä hoitaisivat⁴⁾ tänä aikana ensimmäinen sihteeri E. Cavonius ja valiokuntatöiden sihteeri H. Dalström 2,000 markan korvauksesta jokaiselta kaupunginvaltuuston kokoukselta; rahatoimikamari osoitti tarkoitukseen käyttövaroistaan 6,000 markkaa maksettavaksi laskun mukaan.

Sihteeri A. Ervasti vapautettiin⁵⁾ esittelyvelvollisuudesta kuukauden ajaksi marraskuun 5 p:stä lukien voidakseen suorittaa eräitä komiteatöitä, ja varatuomari S. Ervasti määrättiin tilapäiseksi esittelijäksi täksi ajaksi 3,500 markan palkkiosta.

Eräiden kiireellisten suurehkojen töiden suorittamista varten otettiin⁶⁾ filosofianmaisteri G. Estlander tilapäiseksi sihteeriksi.

Varatuomari V. K. Noponen otettiin⁷⁾ asiamiesosaston apulaiseksi viiden kuukauden ajaksi 3,500 markan kuukausipalkkiosta.

Rahatoimikamari päätti⁸⁾, että asianomaisen verotusvalmistelukunnan esittelijän vastedes tuli rahatoimikamarissa esitellä verotusasiat.

Konttorikirjuri G. Kuhlefeldille myönnettiin⁹⁾ virkavapautta tammi-maaliskuuksi täysin palkkaeduin kahden kuukauden ajalta sekä anomansa virkaero huhtikuun 1 p:stä lukien.

Kanslisti D. Hohenthalille myönnettiin¹⁰⁾ sairauden takia virkavapautta neljäksi viikoksi helmikuun 11 p:stä lukien täysin palkkaeduin. Samoin myönnettiin¹¹⁾ kanslisti S. Holmströmille kivulloisuuden tähden virkavapautta yhdeksi viikoksi niiden kahden viikon lisäksi, jotka hän kanslianjohtajan luvalla oli ollut virkavapaana.

Kanslisti D. Hohenthal määrättiin¹²⁾ rahatoimikamarin asiamiesosaston konttorikirjuriksi huhtikuun 1 p:stä lukien.

Kanslisti A. Snellmanille myönnettiin¹³⁾ ero virastaan syyskuun 1 p:stä lukien.

Kahteen avonaiseen kanslistintoiimeen nimitettiin¹⁴⁾ rouvat A. E. Boehm ja E. Sandman.

Puhelimenhoitaja I. Vikstedt oikeutettiin¹⁵⁾ saamaan kuukauden virkaloma, sijaisenaan neiti G. Gustafsson; viimeainituun palkkaamiseksi osoitettiin 800 markkaa puhelinkeskuksen menoja varten olevasta määrärahasta.

Rahatoimikamarin kanslian ylimääräinen vahtimestarinapulainen E. Ahlström siirtyi¹⁶⁾ rahatoimikonttoriin huhtikuun 5 p:nä. Vahtimestarinapulainen

1) Rkmrin pöytäk. 25 p. huhtik. 699 §. — 2) S:n 15 p. heinäk. 1,043 § ja 29 p. heinäk. 1,092 §. — 3) S:n 9 p. syysk. 1,239 §. — 4) S:n 26 p. syysk. 1,334 §. — 5) S:n 4 p. marrask. 1,559 §. — 6) S:n 21 p. lokak. 1,497 §. — 7) S:n 10 p. kesäk. 909 §. — 8) S:n 26 p. maalisk. 435 §. — 9) S:n 29 p. tammik. 151 §. — 10) S:n 8 p. helmik. 193 §. — 11) S:n 28 p. maalisk. 448 §. — 12) S:n 29 p. tammik. 151 §. — 13) S:n 27 p. toukok. 850 §. — 14) S:n 29 p. heinäk. 1,108 §. — 15) S:n 15 p. heinäk. 1,051 §. — 16) Rkmrin jstn pöytäk. 9 p. huhtik. 1,336 § ja 1,383; ks. 1923 vuod. kert. siv. 251.

E. Niemura ryhtyi¹⁾ samanaikaisesti uudestaan virkaansa hoitamaan. Ylimääräinen vahtimestarinapulainen J. Svensson määrättiin¹⁾ toistaiseksi palvelemaan kamarin kansliassa 1,150 markan kuukausipalkkiosta.

Vahtimestarinapulaiselle R. Ahlholmille, joka oli kutsuttu sotapalvelukseen, myönnettiin²⁾ virkavapautta yhdeksi vuodeksi lokakuun 1 p:stä lukien, ja ylimääräinen vahtimestarinapulainen J. Svensson määrättiin²⁾ puheena olevana aikana hoitamaan tointa siihen liittyvin palkkaeduin. Nuorukainen E. Ahlholm otettiin²⁾ ylimääräiseksi vahtimestarinapulaiseksi puheena olevaksi ajaksi 700 markan kuukausipalkoin, joka oli suoritettava kamarin käyttövaroista.

Rahatoimikonttorin viranpitäjät. Kaupunginkamreeri P. J. Björkille, jolla komiteantöitä varten oli³⁾ virkavapautta tammikuun loppuun, myönnettiin⁴⁾ pitennetty virkavapaus maaliskuun 1 p:än. Sittenmin kaupunginvaltuusto samasta syystä vapautti⁵⁾ kaupunginkamreerin vakinaisen virkansa hoitamisesta kuudeksi viikoksi maaliskuun 26 p:stä lukien. Työn loppuun suorittamiseksi kamreeri Björk kuitenkin tarvitsi vielä lisäksi 14 päivän virkavapauden, jonka rahatoimikamari hänelle myönsi⁶⁾.

Niinä kuutena viikkona, maaliskuun 26 p:stä lukien, joina kaupunginkamreeri Björk nautti virkavapautta, oli apulaiskamreeri O. Paldanin ilman eri korvausta hoidettava hänen virkatehtävänsä, kun taas vanhempi kaupunginkirjuri E. Jernström määrättiin toimimaan apulaiskamreerina saaden 800 markan lisäpalkkion kuukaudessa ja hänen virkaansa hoitaisi avustava vanhempi kaupunginkirjuri A. Aure, jonka tuli tästä saada lisäpalkkiota 700 markkaa kuukaudessa, minkä lisäksi konttori oikeutettiin tarpeen tullen käyttämään ylimääräistä apua⁷⁾.

Sittenkuin kaupunginkamreeri P. J. Björk oli määrätty hoitamaan rahatoimenjohtajan virkaa⁸⁾, määrättiin⁹⁾ apulaiskamreeri O. Paldani v. t. kaupunginkamreeriksi joulukuun 1 p:än, mikä määräys sittenmin pitennettiin¹⁰⁾, 500 markan kuukausittaisesta lisäpalkkiosta, joka oli suoritettava rahatoimikamarin käyttövaroista. Vanhempi kaupunginkirjuri E. Jernström määrättiin¹¹⁾ mainituksi ajaksi v. t. kamreeriksi 400 markan lisäpalkkioin kuukaudessa ja avustava vanhempi kaupunginkirjuri A. Aure v. t. vanhemmaksi kaupunginkirjuriksi 700 markan lisäpalkkioin kuukaudessa, minkä ohessa rahatoimikonttori oikeutettiin ottamaan palvelukseensa ylimääräinen apulainen enintään 2,000 markan kuukausipalkkioin; täten aiheutuvat menot oli maksettava rahatoimikamarin konttorin palkkausmäärärahasta, mikäli ne ylittivät rahatoimenjohtaja J. Helon jäljellä olevan puolen palkan.

Avustavaksi vanhemmaksi kaupunginkirjuriksi nimitettiin¹²⁾ nuorempi kaupunginkirjuri A. Aure.

Konttorikirjuri H. Rikbergille myönnettiin¹³⁾ virkavapautta sairauden takia viiden kuukauden ajaksi maaliskuun 4 p:stä lukien sekä oikeus nauttia palkkaa kahdelta ensimmäiseltä kuukaudelta.

Konttorikirjuri M. Montinille myönnettiin¹⁴⁾ virkavapautta sairauden takia kuukauden ajaksi syyskuun 1 p:stä lukien.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 9 p. huhtik. 1,336 ja 1,383 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 251. —
²⁾ Rkmrin pöytäk. 2 p. syysk. 1,191 § ja 26 p. syysk. 1,329 §. —³⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 251. —⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 29 p. tammik. 150 §. —⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 155. —⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 9 p. toukok. 755 §. —⁷⁾ S:n 8 p. huhtik. 617 § ja 15 p. huhtik. 642 §; ks. myös tätä kert. siv. 249. —⁸⁾ Ks. tätä kert. siv. 155 ja 278. —⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 19 p. elok. 1,174 § ja 2 p. syysk. 1,187 §. —¹⁰⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,684 §. —¹¹⁾ S:n 9 p. syysk. 1,216 §. —¹²⁾ S:n 8 p. huhtik. 616 §; ks. tätä kert. siv. 143. —¹³⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. maalisk. 314 §; rkmrin jstn pöytäk. 2 p. huhtik. 1,287 § ja rkmrin pöytäk. 2 p. toukok. 737 §; ks. tätä kert. siv. 251. —¹⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 2 p. syysk. 1,189 §.

Ylimääräisille konttorikirjureille A. Rönnbäckille, A. Happoselle ja H. Wärnhjelmille myönnettiin¹⁾ virkavapautta sairauden takia yhdeksi kuukaudeksi itsekullekin sekä oikeus nostaa koko palkkansa.

Avonaiseen vahtimestaritoimeen otettiin²⁾ ylimääräinen vahtimestari H. Ahlholm helmikuun 1 p:stä lukien.

Kaupungin talojen hoito. Talonisännöitsijä K. Gustavson määrättiin³⁾ erään Hietaniemenkadun tontilla n:o 31 olevan tallirakennuksen, erään Kuntähdessä olevan kellarin, kaikkien Munkkisaaren rakennusten, erään Vallilassa olevan varastorakennuksen sekä Loviisankadun talossa n:o 6—8 olevain kaupungin tuberkuloosiasuntojen isännöitsijäksi; viimemainittuihin asuntoihin sai kuitenkin ottaa asumaan ainoastaan kaupungin tuberkuloosilääkäarin ehdotamia vuokralaisia.

Talonisännöitsijä K. Gustavsonille myönnettiin⁴⁾ loma heinäkuun ajaksi, sijaisena liikemies A. Grönberg. Samaten myönnettiin⁴⁾ talonisännöitsijän kanslian konekirjoittajattarelle P. Grönbergille loma kesäkuuksi, sijaisena neiti H. Vuorinen.

Vahtimestari A. Lindqvist otettiin⁵⁾ ent. seurahuoneen (kaupungintalon) ovenvartijaksi.

Rahatoimikamari epäsi⁶⁾ ent. seurahuoneen yövartijan R. Liljeblomin anomuksen saada yksi vapaa yö viikossa, mutta myönsi hänelle kuukauden kesäloman, sijaisena vahtimestari A. Lindqvist. Sittemmin yövartija Liljebloom uudisti anomuksensa, ja rahatoimikamari myöntyi⁷⁾ siihen sekä määräsi, että kustannukset sijaisen palkkaamisesta oli suoritettava kamarin käyttövaroista, minkä ohessa talonisännöitsijää kehoitettiin valvomaan, että hänen alaisensa yövartijat nauttivat työsopimuslain edellyttämää vapautta.

Kauppahallit. Harjutorin kauppahallin yövartija J. Harrikainen sai⁸⁾ eron virastaan elokuun 1 p:stä lukien.

Virutushuoneet. Kaupungin virutushuoneiden valvonta uskottiin⁹⁾ torija kauppahallivalvoja I. Lydmanin tehtäväksi.

Virutushuoneen järjestysmies H. R. Stenius sai¹⁰⁾ sairauden johdosta virkavapautta 2½ kuukaudeksi tammikuun 1 p:stä lukien oikeutettuna saamaan täyden palkkansa, mutta velvollisena kolmantena kuukautena itse palkkaamaan sijaisensa; sijaisiksi määrättiin virutushuoneen järjestysmiehet W. Fahlström ja J. Blomqvist yhteisesti.

Kansanpuistojen valvojalle R. Palmgrenille myönnettiin¹¹⁾ kesäloma heinäkuun 5 p:stä elokuun 5 p:än, sijaisena metsänhoitaja I. Hildén.

Maistraatin ja raastuvanoikeuden huoneistojen hoito päätettiin¹²⁾ uskoa kunnallispormestarin ehdotettavalle henkilölle, jolle suoritettaisiin 300 markan palkkio kuukaudessa tammikuun 1 p:stä 1925 lukien rahatoimikamarin käyttövaroista. Tehtävä uskottiin¹³⁾ sittemmin aktuaari F. Landgrenille.

Satamakannantakonttorin viranpitäjät. Satamahallitus ilmoitti, että sen oli ollut pakko lisätä satamakannantakonttorin henkilökuntaa ottamalla palve-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. tammik. 16 §, rkmrin jstn pöytäk. 17 p. kesäk. 2,156 § ja rkmrin pöytäk. 25 p. kesäk. 975 §; ks. tätä kert. siv. 252. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. helmik. 194 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 217 §, rkmrin jstn pöytäk. 23 p. huhtik. 1,543 §, rkmrin pöytäk. 7 p. lokak. 1,407 § ja 17 p. lokak. 1,474 § sekä rkmrin jstn pöytäk. 12 p. elok. 2,530 §. —

⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 21 p. toukok. 1,876 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 15 p. heinäk. 1,039 §. —

⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 21 p. toukok. 1,875 §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 5 p. jouluk. 1,701 §. —

⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 22 p. heinäk. 2,399 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. kesäk. 893 §. —

¹⁰⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 9 p. tammik. 64 § ja 13 p. helmik. 676 § sekä rkmrin pöytäk. 4 p. maalisk. 315 §. — ¹¹⁾ Rkmrin pöytäk. 1 p. heinäk. 1,002 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,687 §. —

¹³⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,745 §.

lukseen kolme tilapäistä konttorikirjuria sekä yksi ylimääräinen vaakamestari, minkä johdosta konttorin palkkamäärärahaa tulitaisiin ylittämään. Rahatoimikamari hyväksyi¹⁾ hallituksen toimenpiteen.

Länsisalammassa avatun²⁾ salamakannantakonttorin IV haaraosaston johtajaksi määrättiin³⁾, kunnes satamahallitus ehditsi järjestää asian, insinööri E. Ehnberg, jonka tuli saada palkkaa 7 palkkaluokan mukaan haaraosaston avaamispäivästä lukien, ja oli Helsingin makasiiniosakeyhtiön tehdyn sopimuksen mukaisesti suoritettava vastaava määrä kaupunginkassaan.

Viranpitäjien luettelo. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ kehoittaa kaupungin hallituksia ja laitoksia laatimaan kaikkien alaistensa viranpitäjien luettelot, joista kävisi ilmi heidän oikeutensa ikäkorotuksen ja eläkkeen saantiin; luetteloon olisi merkittävä virkaanastumispäivä, nautitut virkavapaudet y. m.

Oikeus pitää sivutoimia. Rahatoimikamari oikeutti⁵⁾ eräät viranpitäjät toistaiseksi hoitamaan sivutoimia.

V. t. kaupungineläinlääkäri W. Ehrström oikeutettiin⁶⁾ sivutoimena hoitamaan valtion lihantarkastusaseman lihantarkastajan virkaa helmikuun 1 p:stä lukien ehdoin, että hän sitoutui ennen eroamistaan kaupungin palveluksesta suorittamaan loppuun kaikki ne komitea- y. m. työt, jotka hänen tehtäväkseen oli määrätty hänen ollessaan kaupungineläinlääkärinä.

Kaupunginreviisorin ilmoitettua, että sähkölaitoksen kamreerilla G. Weckmanilla oli useita sivutoimia ja tämän pyydetyssä selityksessä ilmoitettua olevansa kahden uutisrakennustöitä suorittavan kiinteistöosakeyhtiön isännöitsijä, mutta että tämä toimi ei ollut tuottanut hänelle paljon työtä, koska rakennustyöt oli annettu urakalle, oli kaupungin teknillisten laitosten hallitus lausunnossaan ilmoittanut, että Weckmania silloin tällöin oli käyty tapaamassa sähkölaitoksen huoneistossa mainittujen rakennusyritysten asioissa, mutta että tämä ei ollut vaikuttanut haitallisesti hänen virkansa hoitamiseen, sitäkin vähemmän, kun se tavallisesti oli tapahtunut klo 12:n ja 1:n välillä ip., jolloin hänellä oli vapaa-aika; päinvastoin oli ollut laitokselle eduksi, että hän tällöin oli oleskellut työhuoneessaan, ja muutenkin hän usein oli hoitanut virkatehtäviään vapaa-aikanaan eikä sitäpaitsi kahtena viime vuonna ollut nauttinut täyttä kesälomaa. Hallitus oli kuitenkin huomauttanut hänelle, ettei hänen tullut hoitaa yksityisasiaitaan virka-aikana. Rahatoimikamari ei katsonut⁷⁾ olevan syytä ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin hallituksen toimenpiteiden lisäksi. Koska puheena olevan asian käsittely oli suuresti viivästynyt, päätti rahatoimikamari tiedustella, mikä oli tähän syynä, ja hallitus ilmoitti⁸⁾, että sen puheenjohtaja oli lähinnä syypää viivytykseen, asiain esitteleminen hallitukselle kun lähinnä riippui hänestä, sekä että asian käsittely oli lykätty, kunnes kaupunginvaltuusto oli ratkaissut kysymyksen kaupungin työväenasuntojen isännöitsijäntoimesta, jota Weckman aikaisemmin oli hoitanut.

Tuberkulootisten tiedonantotoimiston ja poliklinikan apulaislääkäri H. Fogelberg oli anonut oikeutta saada kolmen vuoden aikana hoitaa yleisen sairaalan röntgenosaston apulaislääkärin virkaa, mutta rahatoimikamari päätti⁹⁾ evätä anomuksen.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 27 p. toukok. 845 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 70. — ³⁾ Rkmin pöytäk. 12 p. syysk. 1,257 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. huhtik. 658 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 102 §, 29 p. tammik. 146 §, 5 p. helmik. 181 ja 182 §§, 12 p. helmik. 209 §, 4 p. maalisk. 319 §, rkmin jstn pöytäk. 12 p. maalisk. 1,048 §, rkmin pöytäk. 20 p. toukok. 810 §, 17 p. kesäk. 939 §, 9 p. syysk. 1,223 §, 23 p. syysk. 1,304 §, 3 p. lokak. 1,374 §, 14 p. lokak. 1,450 § ja 9 p. jouluk. 1,731 §. — ⁶⁾ Rkmin pöytäk. 25 p. tammik. 116 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. tammik. 56 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. helmik. 183 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. toukok. 841 §.

Oikeus saada kesälomaa. Asianomaisia hallituksia ja lautakuntia kehoitettiin¹⁾ järjestämään alaiensa henkilökuntain kesälomat samalla tapaa kuin aikaisemmin; niiden viranpitäjien, jotka olivat oikeutetut saamaan vapaan ravinnon, tuli saada ruokarahoja se määrä, joka mainitun edun korvaukseksi oli vähennetty heidän käteispalkastaan.

Tehdyn tiedustelun johdosta rahatoimikamari selitti²⁾, ettei sillä ollut mitään huomauttamista sitä vastaan, että sähkölaitoksen mestareille myönnettiin kuukauden kesäloma.

Terveydellisten tutkimusten laboratorin v. t. assistentti B. Willberg, joka oli hoitanut sanottua virkaa syyskuusta 1923 lähtien, oikeutettiin³⁾ saamaan kuukauden kesäloma, jonka aikana laitoksen johtajan K. K. Järvisen ilman eri palkkiota tuli hoitaa myöskin assistentin tointa.

Samaten oikeutettiin⁴⁾ v. t. kaupungineläinlääkäri W. Ehrström saamaan lomaa kesäkuun ajaksi, vaikkakin hän hoiti virkaa ainoastaan sijaisena.

Oikeuden asua kaupungin ulkopuolella rahatoimikamari myönsi⁵⁾ toistaiseksi seuraaville viranpitäjille:

rahatoimikonttorissa: nuoremmalle kaupunginkirjurille R. Brandtille ja ylivahtimestari A. W. Juseliukselle;

revisiokonttorissa: avustavalle reviisorille Y. Wahlroosille;

köyhäinhuoltolautakunnassa: toimitusjohtaja H. Myhrbergille, apulaisjohtaja J. Jakobssonille, tarkastaja V. Lindgrenille sekä kirjurinapulaisille I. Johanssonille ja N. Johanssonille;

köyhäinhoidon kassa- ja tilivirastossa: kirjanpitäjä E. Johanssonille;

suomenkielisissä kansakouluissa: opettajille K. A. Bäckmanille ja I. A. Tuomiselle sekä opettajattarille E. Tuomiselle ja E. Wiialalle;

ruotsinkielisissä kansakouluissa: tarkastaja K. A. Laurentille, opettajille G. Anderssonille, B. Björkmanille, I. Ekbergille, E. Hedmanille, J. Henrikssonille, J. Holmströmille, A. Nybergille ja J. Rundtille sekä opettajattarille N. Anderssonille, S. Bäcklundille, J. Carlborgille, L. Ekbergille, I. Frelanderille, S. Fredenbergille, E. Malmbergille, T. Rundtille ja G. Winsténille; sekä

valmistavassa poikain ammattikoulussa: johtaja A. Federleylle ja vahtimestari V. Honkalinnalle.

Oikeus asua alueensa ulkopuolella myönnettiin⁶⁾ aluelääkäri A. Wallgrenille kesäkuun 1 p:än 1925.

Rahatoimikamarin edustajaksi vuodeksi 1925 kunnallislain 17 §:ssä edellytettyihin kaupungin kiinteän omaisuuden katselmuksiin valittiin⁷⁾ johtaja A. Björkenheim.

Kaupungin edustajaksi Pakinkylän tielautakunnan kokoukseen valittiin⁸⁾ kaupunginagronoomi A. J. Tamminen, joka myös määrättiin⁹⁾ edustamaan kaupunkia Ilolanjoen perkausyhtiön osakkaiden kanssa kesäkuun 4 p:nä pidettävässä kokouksessa.

Kaupungin asiamieheksi siihen maanmittaustoimitukseen, jolla herra W. Nemeschanskyn huvilapalsta oli lohkaistava, valittiin¹⁰⁾ asiamies M. Wilskman, jonka apulaiseksi määrättiin kaupungingeodeetti W. O. Lille.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 13 p. toukok. 780 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 876 §. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 21 p. toukok. 1,874 §. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. kesäk. 905 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. tammik. 147 §, 13 p. toukok. 776 §, 27 p. toukok. 838 §, 17 p. kesäk. 940 §, rkmrin jstn pöytäk. 15 p. heinäk. 2,387 §, rkmrin pöytäk. 14 p. lokak. 1,448 §, rkmrin jstn pöytäk. 22 p. lokak. 3,439 §, 3 p. jouluk. 4,138 § ja 18 p. jouluk. 4,354 §. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 26 p. maalisk. 430 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,786 §. — ⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 23 p. tammik. 342 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 27 p. toukok. 843 §. — ¹⁰⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 27 p. helmik. 856 §.

Kaupungin edustajaksi toukokuun 14 p:ksi kuulutettuun niiden kuntain edustajain kanssa pidettävään kokoukseen, joiden alueita suunniteltu Helsingin—Risteen rautatie tulisi koskettelemaan, valittiin¹⁾ johtajat I. Lindfors, K. A. Paloheimo ja V. Tanner.

Uudenmaan läänin maaherran kehoitettua rahatoimikamaria valitsemaan kaksi uskottuamiestä ynnä heille varamiehet ottamaan osaa niiden vahinkojen arvioimiseen, jotka voivat aiheutua Imatran voimalaitokseen kuuluvien Helsingin—Karjaan pääjohtojen suunnan määräämiseksi toimitettavista kenttätutkimuksista, rahatoimikamari valitsi²⁾ tähän tehtävään kaupungingeodeetti W. O. Lillen ja kaupunginagronoomi A. J. Tammisen sekä heidän varamiehikseen johtaja A. Björkenheimin ja kamarin sihteerin K. Hård af Segerstadin.

Kaupungininsinööri G. Lindqvist ja työpäällikkö K. J. Willandt määrättiin³⁾ toimittamaan uuden etu-Töölön raitiotielinjan katselmus.

Asetettuja komiteoja. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ asettaa komitean, jonka tuli antaa ehdotus sen lisämaksun suuruudesta, joka oli maksettava kaupungin ennen kesäkuun 1 p:ä 1917 myymistä, kesäkuun 1 p:nä 1924 vielä rakentamatta olevista tonteista ja valitsi komiteaan lakitieteenkandidaatti K. V. Holman puheenjohtajaksi sekä johtaja K. R. Heinosen, kamarin sihteerin K. Hård af Segerstadin ja asiamiehen M. Wilskmanin jäseniksi.

Valmistelemaan kysymystä kaupungin laitoksista yksityisille jaettavista toimituskirjoista y. m. kannettavasta lunastusmaksusta rahatoimikamari päätti⁵⁾ asettaa komitean, johon tulivat lakitieteenkandidaatti K. V. Holma puheenjohtajaksi sekä sihteerit A. Blomberg ja seppä A. Virta, minkä lisäksi kaupungin yleisten töiden hallitus valitsi⁶⁾ jäseneksi kaupungingeodeetti W. O. Lillen ja terveydenhoitolautakunta ensimmäisen kaupunginlääkärin F. Hisingerin.

Pankinjohtaja T. Grotenfelt vapautettiin⁷⁾ sen komitean jäsenyydestä, joka oli asetettu laatimaan ehdotusta lausunnoksi kaupunkikuntain keskuhallinnon uudistamista koskevasta kysymyksestä; hänen sijaansa valittiin johtaja K. A. Widenius.

Sittenkuin lastensuojelulautakunta oli ilmoittanut Oulunkylän lastenkodissa sattuneesta onnettomuustapauksesta, antoi⁸⁾ rahatoimikamari kaupunginjohtaja A. Castrénin, sihteerit A. Ervastin, kaupunginarkkitehti G. Taucherin ja seppä A. Virran tehtäväksi tutkia lastenkodissa vallitsevia oloja ja laatia ehdotuksen mahdollisesti tarpeelliseksi uudistuksiksi.

Kamarin edustajaksi komiteaan, jonka kaupunginvaltuusto oli asettanut valmistelemaan kysymystä kansakoulujen terveydenhoidon järjestämisestä, valittiin⁹⁾ johtaja K. A. Widenius.

Päätäessään ehdottaa kaupunginvaltuustolle komitean asettamista valmistelemaan kysymystä uuden huoneiston hankkimisesta lihantarkastusasemalle kamari valitsi¹⁰⁾ edustajakseen komiteaan kaupunginjohtaja A. Castrénin; terveydenhoitolautakunnan edustajaksi komiteaan valittiin¹¹⁾ sittemmin kaupungineläinlääkäri W. Ehrström ja kaupungin yleisten töiden hallituksen edustajaksi kaupunginarkkitehti G. Taucher.

1) Rkmin pöytäk. 6 p. toukok. 742 §. — 2) S:n 28 p. helmik. 264 §. — 3) S:n 26 p. syysk. 1,330 §. — 4) S:n 25 p. tammik. 136 §; ks. tätä kert. siv. 132. — 5) Rkmin pöytäk. 25 p. tammik. 122 §. — 6) Rkmin jstn pöytäk. 20 p. helmik. 772 §. — 7) Rkmin pöytäk. 29 p. tammik. 154 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 259. — 8) Rkmin pöytäk. 19 p. helmik. 240 §. — 9) S:n 11 p. maalisk. 356 §; ks. tätä kert. siv. 147. — 10) Rkmin pöytäk. 11 p. maalisk. 357 §; ks. tätä kert. siv. 35. — 11) Rkmin jstn pöytäk. 3 p. kesäk. 1,953 ja 1,954 §§.

Sittenkuin komitea, joka oli asetettu laatimaan ehdotusta aviopuolisoiden G. W. ja M. H. Hyvösen testamenttivarain käyttämisestä, oli ehdottanut pientenlastenkodin rakentamista, päätti¹⁾ rahatoimikamari palauttaa asian komiteaan yksityiskohtaisen ehdotuksen laatimiseksi sekä valitsi komitean lisäjäseniksi kaupunginarkkitehti G. Taucherin ja kasvattilasten hoidon valvontalääkärin R. Granholmin, jota vastoin asiamies M. Wilskman vapautettiin komitean jäsenyydestä.

Yhteinen raastuvanoikeus oli tehnyt esityksen, että sen huoneistoa laajennettaisiin, niin että maistraatti ja raastuvanoikeus saisivat käytettäväkseen koko raatihuoneen. Rahatoimikamari päätti²⁾ asettaa kysymystä valmistelemaan komitean, johon kuuluivat lakitieteenkandidaatti K. V. Holma ja kamarin sihteeri K. Hård af Segerstad, minkä lisäksi raastuvanoikeus valitsi edustajakseen komiteaan vanhemman oikeusneuvosmiehen A. Ärtin, maistraatti kunnallispormestari J. von Haartmanin ja kaupungin yleisten töiden hallitus kaupunginarkkitehti G. Taucherin; sinä kesä- ja heinäkuun aikana, jolloin oikeusneuvosmies Ärtillä oli kesäloma, toimisi raastuvanoikeuden edustajana nuorempi oikeusneuvosmies A. Timgren.

Rahatoimikamari päätti³⁾ asettaa komitean valmistelemaan kysymystä Katajanokan kortteliin n:o 150 suunnitellun tavara-aseman järjestämisestä ja valitsi komitean puheenjohtajaksi kanslianjohtaja J. W. Andersinin, minkä ohessa työpäällikkö S. Ranelinin tuli itseoikeutettuna jäsenenä kuulua komiteaan; sittemmin kaupungin yleisten töiden hallitus valitsi⁴⁾ komitean jäseneksi kaupunginarkkitehti G. Taucherin, rautatiehallitus ratainsinööri M. Franzellin ja Helsingin makasiiniosakeyhtiön hallitus insinööri E. Ehnbergin.

Samaten rahatoimikamari päätti⁵⁾ asettaa komitean, jonka tuli tutkia kamarin asiamiesosaston työtapoihin tehtävien mahdollisten muutosten tarpeellisuutta, ja valitsi tämän komitean jäseniksi kaupunginjohtaja A. Castrénin, johtaja K. Heinosen ja lakitieteenkandidaatti K. V. Holman.

Rahatoimikamari päätti⁶⁾ myöskin asettaa komitean valmistelemaan kysymystä uusien alueiden luovuttamisesta omakotirakennuksia varten ja mahdollisista muutoksista tähän tarkoitukseen käytettävien tonttien luovuttamistapaan sekä valitsi puolestaan komitean jäseneksi kamarin sihteerin K. Hård af Segerstadin; sittemmin sosialilautakunta valitsi⁷⁾ komitean jäseneksi arkkitehti A. Toivosen, terveydenhoitolautakunta ensimmäisen kaupunginlääkärin F. Hisingerin ja kaupungin yleisten töiden hallitus kaupungininsinööri G. Lindqvistin ja maatalouslautakunta kaupungingeodeetti W. O. Lillen.

Sittenkuin rahatoimikamarilta oli pyydetty lausuntoa laaditusta ehdotuksesta valtakunnan jaoituksen muuttamiseksi, jonka mukaan m. m. Helsingin kaupunki ympäristöineen erotettaisiin Uudenmaan läänistä ja muodostaisi erityisen maaherrakunnan, päätti⁸⁾ rahatoimikamari asettaa asiaa valmistelemaan komitean, johon tulivat kaupunginjohtaja A. Castrén, kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila, johtaja K. Heino ja lakitieteenkandidaatti K. V. Holma; sihteerinä toimisi kaupunginvaltuuston toinen sihteeri K. Rein.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 26 p. maalisk. 434 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 242. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 25 p. huhtik. 696 § sekä rkmrin jstn pöytäk. 14 p. toukok. 1,737 §, 21 p. toukok. 1,779 §, 3 p. kesäk. 1,918 § ja 10 p. kesäk. 2,015 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 2 p. toukok. 722 §. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 14 p. toukok. 1,715 ja 1,738 §§ sekä 21 p. toukok. 1,780 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 6 p. toukok. 740 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. elok. 1,180 §. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 17 p. syysk. 2,869, 2,899 ja 2,911 §§ sekä 8 p. lokak. 3,146 §. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 26 p. syysk. 1,322 §.

Tarkastamaan laadittua ehdotusta puhtaanapitosäännöksi rahatoimikamari päätti¹⁾ asettaa komitean, johon tulivat kuulumaan puheenjohtajana lakitieteenkandidaatti K. V. Holma sekä jäseninä sihteeri A. Blomberg, samalla sihteerinä, ja johtaja K. Heinonen sekä lisäksi yksi talonomistajayhdistyksen valitsema jäsen.

Laatimaan ehdotusta Herttonäsin vastaisesta käytöstä rahatoimikamari asetti²⁾ komitean, johon valittiin kaupunginjohtaja A. Castrén, johtajat G. Idström ja I. Lindfors, kaupungininsinööri G. Lindqvist ja työpäällikkö S. Randelin.

Valmistelemaan kysymystä eläinsairaalan perustamisesta asetettiin³⁾ komitea, johon valittiin jäseniksi johtaja A. Björkenheim ja kaupungineläinlääkäri W. Ehrström, minkä ohessa poliisimestari valitsi⁴⁾ komitean jäseneksi poliisimestarinapulaisen K. Soinion.

Terveystaloutautokunnan osoitettua, että Hietaniemen jätteiden kaatopaikalla vallitsi eräitä epäkohtia, päätti⁵⁾ rahatoimikamari asettaa tarkemmin käsittelemään asiaa komitean, jonka jäseniksi kamari valitsi ensimmäisen kaupunginlääkäriin F. Hisingerin ja sihteerinsä K. Hård af Segerstadin, rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosasto kaupunginasemakaava-arkkitehti T. Öllerin, poliisimestari poliisimestarinapulaisen K. Soinion ja puhtaanapitohallitus johtaja J. Sjöholm.

Kaupungin sairaalaylihallitus anoi, että rahatoimikamari ryhtyisi toimenpiteisiin, jotta kaupungille myönnettäisiin apteekkioikeudet sairaaloitansa ja muita laitoksiaan varten, ja rahatoimikamari päätti⁶⁾ asian pohtimista varten asettaa komitean, johon valittiin kaupunginjohtaja A. Castrén, vanhempi oikeusneuvosmies A. Candolin ja yksi ylihallituksen edustaja.

Rahatoimikamarin sihteeri K. Hård af Segerstad anoi vapautusta sen komitean jäsenyydestä, jonka kaupunginvaltuusto oli asettanut laatimaan suunnitellun keskussairaala-alueen käyttöohjelmaa, mutta koska hän oli ainoa teknillisen kouluutuksen saanut edustaja, jonka kamari saattoi valita komiteaan, evättiin⁷⁾ hänen anomuksensa.

Jäsenten valitseminen rakennusosakeyhtiöiden ja osuuskuntain hallituksiin. Rahatoimikamari valitsi seuraavat jäsenet ja varajäsenet alempana mainittujen yhtiöiden ja osuuskuntain hallituksiin:

Aktiebolaget Tjänstemannabostäder—Virkamiesasuntoja osakeyhtiöön: sihteeri A. Blombergin, lakitieteenkandidaatti K. V. Holman ja arkkitehti A. Toivosen⁸⁾;

Asunto-osuuskunta Käpyyn r. l.: arkkitehti A. Erikssonin, johtaja K. Heinosen, rahatoimenjohtaja J. Helon ja arkkitehti A. Toivosen, varamiehenä lakitieteenkandidaatti K. V. Holma⁹⁾; johtaja K. Heinosen sijalle valittiin¹⁰⁾ sittemmin toimittaja R. Tuhti;

Osakeyhtiö Virkamiesasuntoja Sampsantie 40 nimiseen yhtiöön: kanslianjohtaja J. W. Andersinin, sihteeri A. Blombergin ja arkkitehti A. Erikssonin¹¹⁾;

Asunto-osuuskunta Voittoon r. l.: arkkitehti A. Erikssonin, sihteeri A. Ervastin ja johtaja K. Heinosen, varamiehinä kaupunginkirjuri A. Aure ja sihteeri A. Blomberg¹²⁾;

¹⁾ Rkmin pöytäk. 7 p. lokak. 1,415 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,434 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,490 §. — ⁴⁾ Rkmin jstn pöytäk. 26 p. marrask. 3,978 §. — ⁵⁾ Rkmin pöytäk. 24 p. lokak. 1,507 § sekä rkmin jstn pöytäk. 7 p. marrask. 3,709 §, 19 p. marrask. 3,776 § ja 26 p. marrask. 4,013 §. — ⁶⁾ Rkmin pöytäk. 9 p. jouluk. 1,729 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. marrask. 1,565 §. — ⁸⁾ Rkmin jstn pöytäk. 5 p. maalisk. 936 §. — ⁹⁾ Rkmin pöytäk. 1 p. huhtik. 575 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. syysk. 1,335 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. huhtik. 703 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. toukok. 781 § ja 11 p. marrask. 1,574 §.

Aktiebolaget Åshaka nimiseen yhtiöön: sihteeri A. Blombergin sekä arkkitehdit A. Erikssonin ja A. Nybergin ¹⁾;

Vallilan asunto-osuuskuntaan r. l.: sihteeri A. Blombergin, arkkitehti A. Erikssonin ja lakitieteenkandidaatti K. V. Holman, varamiehinä sihteeri A. Ervasti ja johtaja K. Heinonen ²⁾;

Asunto-osakeyhtiö Stenbäckkatu 18—20:een: filosofianmaisteri V. Kaukorannan ja opettajat J. Poijärven ³⁾;

Asunto-osakeyhtiö Hauhuon: arkkitehti A. Erikssonin, johtaja K. Heinosen ja isännöitsijä G. V. Karhumaan, varamiehinä sihteeri A. Blomberg ja lakitieteenkandidaatti K. V. Holma ⁴⁾;

Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 1:een: sihteeri A. Blombergin, arkkitehti A. Erikssonin ja johtaja K. Heinosen, varamiehinä kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunila ja isännöitsijä G. V. Karhumaa ⁵⁾;

Asunto-osuuskunta Käpylään r. l. (entiseen Helsingin vuokralaisyhdistyksen asunto-osuuskunta Käpylään r. l.) ⁶⁾: arkkitehti A. Erikssonin, rakennusmestari A. Hasarin, sihteeri A. Hällforsin ja arkkitehti A. Toivosen, varamiehinä sihteerit A. Blomberg ja A. Ervasti ⁷⁾;

Asunto-osuuskunta Haapaan r. l.: arkkitehti A. Erikssonin, sihteeri A. Hällforsin ja arkkitehti A. Toivosen, varamiehinä sihteerit A. Blomberg ja A. Ervasti ⁸⁾;

Asunto-osakeyhtiö Osmoon: arkkitehdit A. Erikssonin ja A. Toivosen ⁹⁾;

Helsingin vuokralaisyhdistyksen asunto-osuuskunta Vallilaan r. l.: kaupunginkirjuri A. Aureen, arkkitehti A. Erikssonin, johtaja K. Heinosen ja arkkitehti A. Toivosen, varamiehinä sihteerit A. Blomberg ja A. Ervasti ¹⁰⁾;

Osakeyhtiö Virkamiasasuntoja Sampsantie n:o 50:een kaupunginkamreeri P. J. Björkin, sihteeri A. Blombergin ja arkkitehti A. Erikssonin ¹¹⁾;

Asunto-osakeyhtiö Tyyniin: sihteeri A. Blombergin, arkkitehti A. Erikssonin ja lakitieteenkandidaatti K. V. Holman, varamiehinä sihteeri A. Ervasti ja asiamies M. Wilskman ¹²⁾;

Oma asunto osakeyhtiöön: kaupunginkamreeri P. J. Björkin, sihteeri A. Blombergin ja arkkitehti A. Erikssonin, varamiehenä sihteeri A. Ervasti ja seppä A. Virta ¹³⁾; sekä

Osakeyhtiö Töölönkatu 19:ään: johtaja Y. Harvian, varamiehenä johtaja K. Heinonen ¹⁴⁾.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 13 p. toukok. 782 §. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 21 p. toukok. 1,879 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 10 p. kesäk. 921 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 1,000 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 1,010 §. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 8 p. lokak. 3,154 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. lokak. 3,263 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. lokak. 3,264 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 28 p. lokak. 1,535 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. marrask. 1,601 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,691 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. jouluk. 1,734 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,756 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,778 §.